శ్రీ వివేకానందస్వామి శతతమ జయంతి ప్రచురణములు

ఆంధ్ర పాఠకులకు అమూల్య తరుణము

శ్రీ వివేకానంద సంపూర్ణ గ్రంథావళి

ప్రతిభోజ్జ్వలులైన ఆంధ్రపండితులచే ఆంధ్రీకరింపబడి 10 సంపుటాలుగా ప్రకటింపబడి ఉన్నాయి. ప్రతి సంపుటంలోను దాదాపు 500 పుటలు.

ఖరీదు: అట్టబైండు సెట్టు రు. 51-50 లు. క్యాలికోబైండు సెట్టు రు. 65-00 లు.

పోస్టేజి ప్రత్యేకం.

స్వామిజీసందేశం మాతృదేశభక్తిభరితం, ప్రాణప్రదం, ఆత్మోత్తేజకరం, విశ్వజనీనం. అది సమగ్రంగా ఆంధ్రమహాజనులకు అందడం ఇదే మొదటిసారి. స్వామిజీది దివ్యదృష్టి. ఆయన అమోఘ పరిష్కారవిధానం సూచింపని ముఖ్యసమస్య అంటూ లేదు. ఆయన గ్రంథావళిని చదివినవారికి ఉత్సాహమును ఉదాత్తతయున్నూ కలుగక తప్పదు.

పది సంపుటాలూ విక్రయానికి సిద్ధంగా ఉన్నాయి.

ఒక్కొక్క సంపుటం:

అటబెండు రూ. 5-00 క్యాలికో రూ. 6-50

(పోస్టేజి ప్రత్యేకము)

* ఆయివవ సంపుటము క్యాలికో మాత్రమే కలదు.

ఇట్లు వ్రాయుడు:

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణ మఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4.

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౨౮ ౧౯౭౧ - నవంబరు : విరోధికృత్తు - కార్తీకము సంచిక ౫

విషయసూచిక

శ్రీ రామకృష్ణ లీలామృతము

(శ్రీ రామకృష్ణ జీవిత చరిత్ర)

అనువాదకులు :

కీ. శే. వెదురుమూడి కృష్ణరావుపంతులుగారు ; కీ. శే. కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు.

ప్రశస్తమైన వస్తువు, అకలంకమైన జీవితము, లోకోత్తరమైన సందేశము. దేహమును పులకరింపజేయు ఆధ్యాత్మికానుభవములు—శైలి సరళము, మధురము. భాష నిర్దుష్టము—సర్వవిధముల నమూల్యమైన గ్రంథ రాజము. —శ్రీ పా. వే. రాజమన్నారుగారు, గౌ॥ ప్రధాన న్యాయమూర్తి, మద్రాసు.

* * * ఈ గ్రంథము విషయానురూపమై సుబోధమైన శైలిలో రచింపబడినదనుటకు ఎట్టి సందియమును లేదు. * * * —శ్రీ పింగళి లక్ష్మీకాంతంగారు.

రామకృష్ణ పరమహంస జీవితము ఇందు సంపూర్ణముగ వివరింపబడియున్నది. శ్రీవారు కావించిన సాధనవిధానము, వారు లోకమునకు అనుగ్రహించిన సందేశము విపులముగ భక్తజనుల కందింపబడియున్నది.

526 పుటలు (తృతీయ ముద్రణము) వెల : రూ. 5-00

ఇట్లు వ్రాయుడు : మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-4

ఫోను : 71231 పోస్టు బాక్సు : 635

మా మాసపత్రికలు

వేదాంతకేసరి

తత్త్వశాస్త్ర - మత - సంస్కృతివిషయికంగా 1914-వ సంవత్సరంనుండి నడపబడుతుండే
ఆంగ్ల మాసపత్రిక

సాలు చందా : ఇండియాలోను, సింహళంలోను 6 రూపాయలు;
ఇతర విదేశాలలో 3 డాలర్లు, లేదా 14 షిల్లింగులు.

శ్రీ రామకృష్ణ విజయం

మత - సాంస్కృతికవిషయికంగా 1921-వ సంవత్సరమునుండి ప్రచురింపబడుతున్న తమిళ మాసపత్రిక

సాలు చందా : ఇండియాలో ర్వూ 5 లు, సింహళములో ర్వూ 7 లు.

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

1944-వ సంవత్సరంనుండి ప్రచురింపబడుతూ విశ్వోపజీవ్యమైన ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞానామృతమును వెదజల్లే
తెలుగు మాసపత్రిక

సాలు చందా : ఇండియాలో ర్వూ 5 లు, సింహళములో ర్వూ 7 లు.

1. చందాదారులు ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలలో తమ 'చందాదారు సంఖ్య' నుదాహరిస్తూ విలాసాలను స్పష్టంగా వ్రాయాలి.
2. పత్రిక అందకపోతే మాసాంతానికి మాకు తెలుపాలి.
3. చందాదారులకు మేము ప్రచురించిన గ్రంథాలను $6\frac{1}{4}$% తగ్గింపు ధరకు అందజేస్తాం. వివరాలకు క్రింది విలాసానికి వ్రాయండి.
4. ప్రముఖ సంస్కృతి కేంద్రాలలో ప్రచారంలో ఉన్న యీ ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞాన పత్రికలు అడ్వర్టైస్మెంట్లకు చక్కని ప్రాపకాలు. రేట్లకు వ్రాయండి.
5. సమీక్షకు గ్రంథాలు పంపేటప్పుడు రెండేసి ప్రతులు పంపవలసినదని గ్రంథకర్తలకు ప్రకాశకులకు మా ప్రార్థన.
6. ప్రజారంజకములైన మత - తత్త్వశాస్త్ర - సంస్కృతివిషయిక స్వతంత్ర వ్యాసాలను రచయితలు అందజేస్తే సంపాదకులు కన్నుల కద్దుకొని ప్రచురిస్తారు.
7. పత్రిక స్పెసిమెన్కాపి కోరేవారు 75 పైసల పోస్టేజి పంపాలి.

ఇంకా వివరాలు కావలసినవారు :

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణ మఠం, మైలాపూరు, మద్రాసు-4

అనే విలాసానికి వ్రాయండి.

మా 'దివ్యవాణి' గ్రంథమాల

కొనండి ! పదే పదే చదవండి !!

దివ్యావతారమూర్తుల విశ్వోపజీవ్యములైన అమృత మధుర సూక్తులు సర్వ సుగ్రహము హృదయ సన్నిహితములైన తేట తెనుగున వీనిలో పొందుపరచబడ్డాయి. ఇందులో ఒక్కొక్కటి నిరుత్సాహులకు ఉత్సాహప్రదం, అశాంతిసంక్షుభితులకు శాంతిదాయకం, సంశయాందోళితులకు సంశయాపనోదకం, జిజ్ఞాసువులకు పరమార్థజ్ఞాన సమర్పకం, అందఱికీ శిక్షకం, సంస్కారకం, నిర్వృత్యాపాదకం. మువ్వన్నెల మేలి జాకెట్టుతో పాకెట్టుసైజులో చక్కని తయారింపు—

శ్రీ రామకృష్ణ ఉవాచ	0-40	శ్రీ కృష్ణవాణి	0-45
శ్రీ శారదాసూక్తి నవనీతము	0-40	బుద్ధ ఉవాచ	0-40
శ్రీ వివేకానంద శంఖారావము	0-40	క్రైస్తు సూక్తిమాల	0-40

మహమ్మదు సూక్తిమంజరి 0-40

దేవీ మాహాత్మ్యము

అనువాదకులు :

కీ. శే. కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు

మార్కండేయ పురాణాంతర్గతమగు దేవీమాహాత్మ్యము భక్తులెల్లరు అవశ్యము పఠింపదగిన దివ్యగ్రంథము. పాఠకుల సౌకర్యార్థము శ్లోకములు పెద్దఅక్షరములతో ముద్రింపబడియున్నవి. ప్రతి శ్లోకమునకు తేటతెల్లమగు తాత్పర్యము గలదు

పారాయణము చేయగోరు భక్తుల యుపయోగార్థము గ్రంథాదియందు చండికా ధ్యానము, అర్గలాస్తోత్రము, కీలకస్తోత్రము, దేవీకవచమును, గ్రంథాంతమున అపరాధ క్షమాపణస్తోత్రమును, దేవీసూక్తమును పొందుపఱచియున్నాము.

ఈ గ్రంథమును శ్రద్ధాభక్తులతో పారాయణముచేయు భక్తులకు శ్రీదేవీకృపాకటాక్ష వీక్షణప్రసారము తప్పక కలుగును.

170+24 పుటలు దివ్యమగు ద్వితీయ ముద్రణము వెల : రూ. 2-50

అడ్రెసు : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-4

శ్రీ రామకృష్ణ సూక్తిసుధ

అనువాదకులు: ఆచార్య శ్రీ నేలటూరి భక్తవత్సలముగారు

'సహజోద్గారమయిన వచనామృతము ఇట్టి గ్రంథరూపముదాల్చుట కిదే మొదలు' (ఆల్డసు హక్స్లి) అను పొగడ్తగన్న శ్రీమన్నిఖిలానందస్వాముల సంక్షిప్తాంగ్ల మూలమునకు ఇది తేటతెలుగున అనువాదము.

'గురుదేవుని స్వతస్సిద్ధజ్ఞానము, చిదానందోద్రేకప్రభవసహజసరళవాగ్ధాటి, శిశూచితామాయికత, అనిర్వచనీయప్రజ్ఞ, ఋజూపమానములు, సరసకథలు, గేయములు, పద్యములు చక్కగా అనూదితములు. (హిందు: తేది 27-7-'58)

'అద్యతనగద్యరచయితలెల్ల మేలుబంతిగా అనుసరింపదగిన గ్రంథరాజము.'
(సన్డే స్టాన్డర్డు: తేది 16-2-'58)

'అనువాదమైనా స్వతంత్రగ్రంథం అనిపించు ధాటి గలది.' (భారతి: 7-6-'61)

'చవులూరించు చక్కని రచన.' 14-2-'58 (డాక్టరు సర్ ఎస్. రాధాకృష్ణగారు)

590+158 పుటలు   వెల: రూ. 7-50

ప్రబోధరత్నాకరము

అనువాదకులు: శ్రీ చిరంతనానందస్వాములవారు

శ్రీ వివేకానందస్వాములవారు అమెరికాయందలి సహస్రద్వీపవనమున శిష్యులకు బోధించిన తత్త్వసారము సమస్తము ఇందు నిక్షిప్తమై యున్నది. శాస్త్ర జిజ్ఞాసకలవారికి ఇందలి పాదటీకలు ఎంతయో యుపయుక్తములు కాగలవు.

232 పుటలు   మూడవ కూర్పు   వెల: 2-50

ఇట్లు వ్రాయుడు: **మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-4**

'అఖిలవిధ శరణోందుమ, యా క్షణంబ యతనికృప నీమ నసుభూతి కందు వత్స'

—శ్రీ శారదామణి.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౨౮ } ౧౯౭౧ – నవంబరు : : – కార్తీకము { సంచిక ౧౧

శ్రీః

వివేకచూడామణి

మూలము : శ్రీ శంకర భగవత్పాదులు

వ్యాఖ్యాత : అన్నమాచార్య

తత్త్వం పదాభ్యా మభిధీయమానయోర్బ్రహ్మాత్మనో శ్శోధితయోర్యదీత్థమ్
శ్రుత్యా తయో స్తత్త్వమసీతి సమ్య గేకత్వ మేవ ప్రతిపాద్యతే ముహుః. 241

ఐక్యం తయో ర్లక్షితయో ర్న వాచ్యయో ర్నిగద్యతే ఽన్యోన్యవిరుద్ధధర్మిణోః
ఖద్యోతభాన్వో రివ రాజభృత్యయోః కూపామ్బురాశ్యోః పరమాణుమేర్వోః 242

'తత్ త్వ మసి' అను మహావాక్యములో 'త్వమ్' అను పదము జీవుని, 'తత్' అను పదము బ్రహ్మమును, 'అసి' అను పదము జీవబ్రహ్మముల యైక్యమును దెల్పుచున్నవి. 'జీవ' 'బ్రహ్మము'లకు అభిధావృత్తిచే ఐక్యము కుదురదు, భేదమే స్పష్టముగ గనబడును. ఎట్టి భేద మనగా మిణుగురుపురుగునకును సూర్యునికిని, భృత్యునకును భూభర్తకును, కూపమునకును సముద్రమునకును, పరమాణువునకును మహామేరుపర్వతమునకు నున్నట్టిభేదము! లక్షణావృత్తిచేత ఐక్యము సిద్ధించుచున్నది. 'తత్' 'త్వమ్' శబ్దములకు లక్ష్యార్థము 'చిన్మాత్రరూపి'. 'సోఽయం దేవదత్తః' అను వాక్యమునుబట్టి దేవదత్తైక్యమును గ్రహించినట్లు 'తత్త్వమసి' అను వాక్యమునుబట్టి బ్రహ్మైక్యమును గ్రహింపవలె ననుట. ౨౪౧, ౨౪౨

తయో ర్విరోధో ఽయ ముపాధికల్పితో న వాస్తవః కశ్చి దుపాధి రేషః
ఈశస్య మాయా మహదాదికారణం జీవస్య కార్యం శృణు పఞ్చకోశమ్. 243

జీవేశ్వరుల భేదము వాస్తవము కాదు, ఉపాధులచేత కల్పిత మైనది. ఈశ్వరున కుపాధి మాయ. మహదాదులకు కారణ మీ మాయయే. జీవున కుపాధి కోశపంచకము. ఇది మాయవలన నేర్పడునట్టిది. ౨౪౩

ఏతా వుపాధీ పరజీవయోః స్తయోః స్సమ్య జ్నిరాసే న పరో, న జీవః;
రాజ్యం నరేన్ద్రస్య, భటస్య ఖేటకః స్తయో రపోహే న భటో, న రాజా. 244

ఈశ్వరునకును జీవునకును ఇవి యుపాధులు. ఇవి పూర్తిగా తొలగినచో, ఈశ్వరుడును లేడు, జీవుడును లేడు. రాజునకు లక్షణము రాజ్యము, సిపాయికి లక్షణము డాలు. అవి తొలగినచో రాజును లేడు, సిపాయియు లేడు. ౨౪౪

అథాత ఆదేశ ఇతి శ్రుతి స్స్వయం నిషేధతి బ్రహ్మణి కల్పితం ద్వయమ్
శ్రుతిప్రమాణానుగృహీతబోధా త్తయో ర్నిరాసః కరణీయ ఏవ. 245

'అథాత ఆదేశో నేతి నేతి' అనెడి శ్రుతివాక్యము బ్రహ్మమునందు కల్పితమైన ద్వైతమును నిషేధించుచున్నది. మాయాకోశపంచకరూపములగు నా యుపాధులను రెంటిని శ్రుతిసమ్మతములైన యుక్తులచే త్రోసిరా జనవలయును. ౨౪౫

నేదం నేదం కల్పితత్వా న్న సత్యం రజ్జౌ దృష్ట వ్యాళవ త్స్వప్నవ చ్చ
ఇత్థం దృశ్యం సాధు యుక్త్యా వ్యపోహ్య జ్ఞేయః పశ్చా దేకభావ స్తయో ర్యః. 246

ఈశ్వరోపాధి జీవోపాధి యనెడి యీ రెండును కల్పితములైనందున త్రాడునందు కననగు సర్పమువలెను స్వప్నమువలెను అయథార్థములే. ఈరీతిగా దృశ్యజగమును చక్కని యుక్తులచే త్రోసాడి, పిమ్మట జీవేశ్వరుల యేకత్వమును గ్రహింపవలయును. ౨౪౬

తత స్తు తౌ లక్షణయా సులక్ష్యౌ తయో రఖణ్డైకరసత్వసిద్ధయే
నాలం జహత్యా న త థాజహత్యా కి న్తూభయార్థాత్మిక యైవ భావ్యమ్. 247

జీవేశ్వరులకు 'తత్' 'త్వం' పదముల వాచ్యార్థముచే కుదురని యఖండైక్యము, 'కేవలచిన్మాత్రమ' లనెడి లక్ష్యార్థముచే సిద్ధించుచున్నది. వాచ్యార్థమును పూర్తిగా వదలనూ లేదు, ఒకంత వదలకయు పోలేదు. కావున ఇట జహదజహల్లక్షణావృత్తి వినియుక్తమైనది.

స దేవదత్తో య మి తీహ చైకతా విరుద్ధధర్మాంశ మపాస్య కథ్యతే
యథా తథా త త్త్వమసీతి వాక్యే విరుద్ధధర్మా నుభయత్ర హిత్వా 248

సంలక్ష్య చిన్మాత్రతయా సదాత్మనో రఖణ్డభావః పరిచీయతే బుధైః
ఏవం మహావాక్యశతేన కథ్యతే బ్రహ్మాత్మనో రైక్య మఖణ్డభావః. 249

'ఆ దేవదత్తు డిత' డని చెప్పినప్పుడు 'ఆ' 'ఇతడు' అను విరుద్ధాంశములను వదలి వ్యక్తి ఒక్కడే అనుటను గ్రహించుచున్నాము కదా. అట్లే 'తత్' 'త్వం' 'అసి' అను వాక్యమున గూడ కారణోపాధి కార్యోపాధి, ప్రత్యక్షత్వము, పరోక్షత్వము, పరిపూర్ణత్వము పరిచ్ఛిన్నత్వము లనెడి విరుద్ధధర్మములను వదలి సచ్చిదానందస్వరూపు లనెడి లక్ష్యార్థమును స్వీకరించి బుధులు జీవేశ్వరుల యైక్యమును గ్రహించుచున్నారు. ఈవిధముగా వేదములందు నూర్లకొలదిగ నున్న మహావాక్యములు జీవబ్రహ్మల యైక్యమును దెలుపుచున్నవి. ౨౪౮, ౨౪౯

అస్థూలమిత్యేతదసన్నిరస్యసిద్ధంస్వతోవ్యోమవ దప్రతర్క్యమ్
అతో మృషామాత్ర మిదం ప్రతీతం జహీహి యత్స్వాత్మతయా గృహీతమ్
బ్ర హ్మాహ మి త్యేవ విశుద్ధబుద్ధ్యా విద్ధి స్వ మాత్మాన మఖణ్డబోధమ్. 250

'అస్థూల మన ణ్వహ్రస్వ' మిత్యాది వేదవాక్యానుసారము అసత్తుల నన్నిటిని త్రోసి వేయగా తనంతట సిద్ధించునది ఆత్మస్వరూపము. తర్కమునకు ఆకాశ మందనట్లుగా ఆత్మస్వరూపము నందదు. కావున ఆత్మగా ఇన్నాళ్లును నీవు గ్రహించుచుండిన దేహాదికము కేవలము మిథ్య అని గుర్తించి దానిని వీడుము. విశుద్ధబుద్ధితో 'బ్రహ్మమే పరిపూర్ణబోధమగు నా ఆత్మ' అని యెఱుంగుము. ౨౫౦

మృత్కార్యం సకలం ఘటాది సతతం మృన్మాత్రమే వాహితం
తద్వ త్సజ్జనితం సదాత్మక మిదం సన్మాత్రమే వాఖిలమ్
యస్మా న్నాస్తి సతః పరం కిమపి త త్సత్యం స ఆత్మా స్వయం
తస్మా త్తత్త్వ మసి ప్రశాన్త మమలం బ్రహ్మాద్వయం యత్పరమ్. 251

మట్టివలన రూపొందిన కుండ మూకుడు మున్నగున వన్నియు అంతటను ఎల్లప్పుడును మట్టియే. అట్లే సద్రూపమగు బ్రహ్మమునుండి వెలుపడిన యీ సమస్తమును సద్రూపమగు బ్రహ్మమే, సన్మాత్రమే. బ్రహ్మమునకంటె వేఱైన దేదియు లేనందున, అదే ఆత్మ. అద్వితీయమును అమలమును ప్రశాంతమును అగు ఆ పరబ్రహ్మమవే నీవు. ౨౫౧

నిద్రాకల్పిత దేశకాలవిషయజ్ఞాత్రాది సర్వం యథా
మిథ్యా, తద్వ దిహాపి జాగ్రతి జగ త్స్వాజ్ఞానకార్యత్వతః
యస్మా దేవ మిదం శరీరకరణప్రాణాహమాద్య ప్యసత్
తస్మా త్త్వ మసి ప్రశాన్త మమలం బ్రహ్మాద్వయం య త్పరమ్. 252

కలలో గనఁబడిన దేశము కాలము విషయములు జ్ఞాత మున్నగున వెల్ల అసత్యము లైనట్లే, జాగ్రద్దశలో స్వాజ్ఞానకల్పితమగు సమస్తజగము నసత్యమే. ఈ శరీరప్రాణేంద్రియాహంకారాదు లన్నియు నసత్యములే, కావున అద్వితీయమును అమలమును ప్రశాంతము నగు పరబ్రహ్మమవే నీవు. ౨౫౨

యత్ర భ్రాన్త్యా కల్పితం స ద్వివేకే త త్తన్మాత్రం నైవ తస్మా ద్విభిన్నం
స్వప్నే నష్టం స్వప్నవిశ్వం విచిత్రం స్వస్మా ద్భిన్నం కిన్ను దృష్టం ప్రబోధా.253

ఎందు ఏది భ్రాంతిచే కల్పితమో, భ్రాంతి తొలగినంతనే ఇది దానికంటె వేఱైనది కాక అదే యగుచున్నది. స్వప్నము ముగిసి పోగానే, విచిత్రమైన స్వప్నప్రపంచమును తుడుచుకు పోగానే, మెలకువదశలో మిగులునది తానే కాని, తనకంటె వేఱైన దే మున్నది? ౨౫౩

జాతినీతికులగోత్రదూరగం నామరూపగుణదోషవర్జితమ్
దేశకాలవిషయాతివర్తి య ద్బ్రహ్మ త త్త్వమసి భావ యాత్మని. 254

జాతినీతికులగోత్రములకు దూరమైనదియు, నామరూపగుణదోషములు లేనిదియు, దేశకాలవిషయముల నతిక్రమించినదియు నగు బ్రహ్మమవే నీ వని మనసున భావింపుము.

య త్పరం సకల వాగగోచరం గోచరం విమలబోధచక్షుషః
శుద్ధచిద్ఘన మనాది వస్తు యద్ బ్రహ్మ త త్త్వ మసి భావ యాత్మని 255

వాక్కులకు గోచరింపనిదియు, విమలజ్ఞానమునకు గోచరించునదియు శుద్ధమును చిద్రూపమును అనాదివస్తువు నగు బ్రహ్మమవే నీ వని మనస్సున భావింపుము. ౨౫౫

షడ్భి రూర్మిభి రయోగి యోగిహృద్భావితం న కరణై ర్విభావితమ్
బుద్ధ్యవేద్య మనవద్య మస్తి య ద్బ్రహ్మ త త్త్వ మసి భావ యాత్మని. 256

క్షుత్తు తృష్ణ శోకము మోహము జర మరణము లనెడి కెరటములు లాఱు నంటనిదియు యోగుల హృదయములందు భావింపబడునదియు ఇంద్రియములకు గోచరింపనిదియు బుద్ధి కందనిదియు, అవద్యరహితము నగు బ్రహ్మమవే నీ వని మదిని భావింపుము. ౨౫౬

పరమహంస దేవుని ప్రబోధవాణి

విజయుడు – మహాశయా, మన మిట్లు బద్ధులమై యుండ నేల? భగవంతుడు మనకు కనిపింపకుండుటకు కారణమేమి?

శ్రీరామకృష్ణుడు – మాయ యనగా వే తేమియుగాదు. దేహధారి కున్న యహంకారమే మాయ. అది యొక తెరవలె సమస్తమును కప్పియున్నది. అహంకారము నమసిన అన్ని యిక్కట్టులును తుదముట్టును. తాను కర్తను కా ననెడి యెఱుక మానవునకు భగవత్కృపచే నొక్కసారి కలిగిన జాలును. తత్క్షణమే అతడు జీవన్ముక్తు డగును. ఈ దేహమున నే ఉన్నప్పటికిని, అతడు ముక్తుడే. అతని కిక భయము లేనేలేదు.

ఈ మాయ (=అహంకారము) మబ్బును బోలినది. పలుచని మబ్బుతునుక అడ్డ ముండినను సూర్యు డగపడడు. మబ్బు తొలగిన సూర్యు డగపడును. ఆచార్యానుగ్రహమున ఒకని కహంకార మంతరించునేని, తత్క్షణము అతనికి భగవత్సాక్షాత్కారము కలుగును.

సాక్షాద్భగవంతుడైన శ్రీరాముడు లక్ష్మణునకు ముందుగ రెండున్నర మూరల దూరముననే యుండెను. కాని శ్రీరాముడు లక్ష్మణున కగపడలేదు. ఏల యన ఇద్దఱికిని నడుమ సీత యుండెను. లక్ష్మణుడు జీవస్థానీయుడు. సీత మాయ. మాయ యనెడి యడ్డంకివలన మానవునకు దేవు డగపడకున్నాడు. చూడు. ఈ తుండుగుడ్డను నా మోమున కడ్డముగా నుంచుచున్నాను. నేను నీ కింత సమీపమున నున్నను అగపడకున్నాను. అట్లే అందఱికంటె మనకు సన్నిహితుడు దేవుడు. కాని మాయాచ్ఛాదనముచే ఆయన మన కగపడకున్నాడు.

జీవుడు సచ్చిదానందస్వరూపియే కాని వేఱు కాడు. మాయ (=అహంకారము) కల్పించిన వివిధోపాధులచేత అతడు ఆత్మ యాథార్థ్యమును మఱచినాడు.

ఒక్కొక్క యుపాధియు మానవుని స్వభావమును మార్పొందించును. నల్లంచు సన్నని దోవతిని కట్టుకొన్నంతనే మానవుడు నిధుబాబు వ్రాసిన ప్రేమగేయాలను ఆలపించును. చీట్లాట ఆరంభమగును, విలాసమునకై చేతి కఱ్ఱను దాల్చును. జబ్బుమనుష్యుడైనను సరే ఎత్తైన బూట్లు తొడుగునేని వెంటనే అతడు ఆంగ్లేయునివలె ఈల వేయును. ఒక మెట్టుపైనుండి పై మెట్టున కెక్కుచో గంతులిడును. చేత కలమొకటి యుండెనా, అతడు చేతి కే కాగితమందినను, దానిపై గిలుకుచుండును. అట్టిది కలము మహిమ.

ధనముకూడ నొక గొప్పయుపాధియే. ధన మబ్బినంతనే మానవునిలో ఎంత మార్పు గల్గును! అతడు మునుపటివాడు కానే కాడు. ఒక బ్రాహ్మణుడు ఈ గుడితోటకు తఱచు వచ్చుచుండెను. అతనిలో పైకి చాల వినయము కనుపట్టుచుండెను. ఒకనాడు నేనును హృదయుడును కొన్నగరుకు పోయితిమి. పడవ దిగితిమో లేదో, గంగగట్టున ఆసీనుడై యున్న ఆ బ్రాహ్మణుని జూచితిమి. మంచిగాలి అనుభవించుచున్నాడని మే మనుకొంటిమి. అతడు మావైపు జూచి ''ఓహోయి, పూజారీ, క్షేమమా'' అని నన్నడిగినాడు. నే నతని కంఠధ్వనిని గుర్తించి ''ఇతనికి కొంత ధనము లభించియుండును. కావుననే ఆలాగు మాటాడుచున్నా'' డని హృదయునితో నంటిని. హృదయుడు నవ్వినాడు.

ఒక కప్పయొద్ద నొక రూపాయి యుండెను. దాని నది తన తొఱ్ఱలో నుంచుకొనియుండెను. ఒకనా డొక యేనుగు ఆ తొఱ్ఱ మీదుగా నడచుచు పోయెను. కప్ప ఆగ్రహాపరవశమై వెలుపలికి వచ్చి, ఏనుగును కొట్టుటకుం బోలె నొక కాలి నెత్తి "నా తలమీదుగా నడచి పోవ నెటు సాహసించితివి" వని గద్దించెను. ధనము గలిగించు గర్వము అట్టిది

మానవునకు జ్ఞానము సిద్ధించిన పిమ్మట, అహంకారమును తొలగించుకొన వీలగును. జ్ఞానము సిద్ధించిన, సమాధిదశ కలుగును. అందు అహంకారము మాయ మగును, కాని అట్టి జ్ఞానసిద్ధి దుర్లభము.

విజయుడు - భగవంతుని సాక్షాత్కరింకొనుట ఎట్లు.

శ్రీరామకృష్ణుడు - హృదయశుద్ధి లేకున్న భగవత్సాక్షాత్కారము గలుగదు. కామినీ కాంచనసక్తిచే చిత్తము కళంకిత మైనది, బురదలో మఱుగుపడినదియుం బోలె నైనది. బురదలో మఱుగుపడిన సూదిని సూదంటు రాయి ఆకర్షింప జాలదు. బురదను కడిగివేసినచో సూదంటురాయి సూది నాకర్షించును. అట్లే మనఃకాలుష్యమును కన్నీటిచే కడిగి వేయనగును. అనుతాపాశ్రువులను కార్చుచు, 'దేవా, చెడ్డపని నిక నెప్పుడును చేయ' నని చెప్పుకొన్నచో ఈ కలుషము తొలగిపోవును. తర్వాత సూదిని సూదంటురాయి ఆకర్షించినట్లు భగవంతుడు భక్తుని మనస్సు నాకర్షించును. భక్తునకు సమాధిదశలో భగవత్సాక్షాత్కారము గలుగును.

నీవు వేయిసార్లు ప్రయత్నించినను, భగవత్కృప లేని యెడల దేనినిగాని సాధింపజాలవు. భగవత్కృప లేకున్న భగవత్సాక్షాత్కారము గలుగదు. భగవత్కృపను ప్రాపించుట సులభమైన పనియా? అహంకారమును పూర్తిగా విడచిపెట్టవలయును. 'కర్తను నేను' అను తలంపు చేతనున్నంతవఱకును భగవత్సాక్షాత్కారము గలుగదు ఒక కుటుంబమున సామానుకొట్టు నొకడు తనయధీనమున నుంచుకొనియున్నాడనుకొనుము. 'ఆ గదినుండి దయచేసి నాకేమేని ఇయ్యగలవా' అని నీవు ఇంటి యజమాను నడిగితివేని "ఆ గదిలో ఒక డున్నాడుకదా? అక్కడ ఇక నేను చేయుట కేమున్నది!" అని యత డనును.

తనకు తానే ఒడయడు అనుకొనువాని హృదయమున దేవు డంత సులభముగ సన్నిధి చేయడు. భగవదనుగ్రహ మెప్పుడు గల్గునో తత్క్షణమే భగవత్సాక్షాత్కారము గలుగును ఆయన జ్ఞానప్రభాకరుడు. ఆ ప్రభాకరుని కిరణ మొక్కటి జ్ఞానజ్యోతిని పఱపి జగమును వెలిగించినది. ఆ వెలుగుననే మన మొకరొకరిని చూచుకొనగలుగుచున్నాము. వివిధవిషయములను దెలిసికొనగలుగుచున్నాము. దేవుడు తన వెలుగును తన మొగమువైపునకు ద్రిప్పుకొన్ననే మనము ఆయనను దర్శింపగలము.

పోలీసుసార్జంటు రాత్రి చీకటిలో చేత నొక లాంతరు పట్టుకొని పహరా తిరుగును [ఆ లాంతరుకు మూడువైపుల నల్లద్దము లుండును] అతని మొగము ఎవరికిని అగపడదు. ఆలాంతరు వెలుతురులో అందఱి మొగములును ఆయన కగపడుచుండును, వారును తమలో తా మొకరిమొగము నొకరు చూచుకో గలిగి యుందురు కాని సార్జంటును చూడ గోరిన వాడు "అయ్యా, దయచేసి దీపపు వెలుతురును తమ మొగముపంకకు మరల్చుకొండు. సన్ను

మిమ్ము చూడనిండు'' అని సార్జంటును ప్రార్థింపవలెను. అదేవిధముగ ''ఓ దేవా, అనుగ్రహింపుము, జ్ఞానదీపమును నీవైపు మరల్చుకొమ్ము, నీవదనమండలమును నన్ను దర్శింప నిమ్ము'' అని దేవుని గూడ ప్రార్థింపవలెను. ఇంటిలో దీపము లేకుండుట దారిద్ర్యసూచకము. కావున హృదయమున జ్ఞానదీపమును వెలిగించుకొనవలయును.

పదండి ముందుకు పదండి తోసుకు

కర్మద్వారా ముక్తి పొందవలె ననిన ఫలసంగరహితముగ నిష్కామముగ కర్మము ననుష్ఠింపవలెను. అట్టి కర్మానుష్ఠానమువలన జ్ఞానము సిద్ధించును, జ్ఞానము విముక్తిని సమకూర్చును, జ్ఞానము కలుగకుండగనే కర్మమును విడిచిపెట్టినచో దుఃఖము ప్రాప్తించును. పరమాత్మకై అనుష్ఠితమైన కర్మము బంధము గలిగింపదు. సుఖమున కాశింపకు. దుఃఖమునకు వెఱవకు. ''దేహమును మనస్సునే కర్మకు కర్తలు, నేను కాను'' అని నీకు నీవు నిరంతరము తెలుపుకొనుచు ఆ పరమార్థమును సాక్షాత్కరించుకో. 'కర్మము చేయుచున్నది నేను' అను తలంపును తొలగించుకొన ప్రయత్నింపుము. ఏమి చేసినను భగవదర్పితముగ యజ్ఞవిశేషముగ చేయుము. నీట నుండియు నీరంటని తామరాకువలె, లోకమున నుండుము కాని, ఐహికములందు సక్తుడవు కాకుము ... నీ ప్రేమ నందఱికిని జెందింపుము, వారు నీ కేమయిన చేయనీ! గ్రుడ్డివానికి రంగు కనిపింపదు, అట్లే దోషము మనయందుండనిదే ఒరులందు కనిపింపదు. మనలో మనము చూచుదానితో వెలుపల మనకు కనిపించుదానిని పోల్చుకొని తదనుగుణముగా గుణదోషముల నుద్ఘాటించుచుందుము. మనము పవిత్రుల మైనచో, అపవిత్రత మనకు గోచరింపదు. అపవిత్రత ఉండవచ్చును కాని, మన కది విషయము కాదు. ప్రతినరునందును నారియందును శిశువునందు నున్న దేవునే నీవు సాక్షాత్కరించుకోవలసినది. అంతర్జ్యోతి వెలుగున గనుగొనుము, దేవు డగపడినప్పుడు వేఱేదియు మన కగపడదు, ఇహలోకము నభిలషింపకు, ఏల యన దేని నభిలషింతువో దానినే నీవు పడయుదువు. దేవుని, దేవునిమాత్రమే అన్వేషింపుము. శక్తిసామర్థ్యము లెంత యున్న భయపారతంత్ర్యము అంత యుండును. చీమకంటె మనకు భయ దుఃఖాలు ఎంత హెచ్చు! ఆ సకలమునుండి వెలువడి భగవంతు నాశ్రయింపుము, సృష్టికర్తృశాస్త్రము నాశ్రయింపుము, సృష్టిశాస్త్రమును కాదు.

—వివేకానంద.

మహోజ్జ్వల ప్రదీపస్తంభము

(సంపాదకీయము)

మనయితిహాసపురాణాలలో దధీచిమహర్షి కథ ఉన్నది. గొప్పసత్య మొకటి ఆకథలో ఇమిడియున్నది. వృత్రాసురునినాయకత్వమున అసురులు సురలను యుద్ధములో నిర్జించి తఱిమిరి. వేల్పులు విష్ణుదేవుని తోడ్పాటు నభ్యర్థించిరి. "విద్యావ్రతతపస్సారుడైన దధీచిమహర్షిని దరిసి ఆయన దేహము నిమ్మని యాచింపు"డని విష్ణుదేవుడు వారికి కఱపెను. ఆ మునీంద్రుని యెముకలనుండి తయారైన వజ్రాదిశస్త్రములచే వృత్రాదిదానవులను తుదముట్టింపవలెను. వేల్పులు వచ్చి కోరినదే తడవుగ దధీచి సమాధిలోనికి జొచ్చి తనదేహము నిచ్చివేసెను. ఆయన యెమ్ములనుండి వజ్రాదులైన యాయుధములను తయారుచేసికొని, వేల్పులు రక్కసులను పోరికి పిల్చి అజేయుడగు వృత్రునితోసహ వారిని రూపుమాపిరి.

ఈకథ మానవజీవితములో దైవశక్తులకును అసురశక్తులకును సదా సాగుచుండు పోరాటమునకు స్ఫోరకము. ఆపోరాటములో గెలుపు ఒకప్పుడు దైవశక్తులకును మఱొకప్పుడు అసురశక్తులకును గలుగుచుండును. దైవశక్తులు గెల్పొందినప్పుడెల్ల ఆగెలుపునకు సాధకముగా భగవంతుని యనుప్రవేశము గననగుచుండును. భగవచ్ఛక్తి పరమపావనుడగు నొకవిశిష్టవ్యక్తి ద్వారా ఆవిష్కృతమగుచుండును. ఆవిశిష్టవ్యక్తులనే భగవదవతారమూర్తులని గుర్తించుచుందుము. వారు విద్యకు వ్రతమునకు తపస్సుకు మూర్తీభావములు. వారియుపదేశములును ప్రభావమునే లోకకంటక వ్రాతనిర్మూలనమునకమోఘసాధనము లగుచుండును.

ప్రస్తుతయుగమున ఈపరమార్థమునకు శ్రీరామకృష్ణునిజీవితమే ప్రబలనిదర్శనము. నాస్తికతయు ఐహికభోగపరతయు భౌతికాది శాస్త్రపండితుల పెడసరపునియతివాదమును ఒండొంటికితోడై ధర్మమునకును పారమార్థిక పరతకును ఇంతంతనరాని ముప్పును సమకూర్ప పనివడినవి. మతసూత్రాలును మతసంస్థలును అడుగున బడిపోయినవి. ఆత్మ దైవము పారమార్థికపరత అను ఆశయము లవనిలో పునరావృత్తిరహితముగ అంతరించిపోవు ననిపించినది. బురుజువలె నిలిచి ఆ ఉప్పెనలో ప్రపంచమును మునిగిపోనీయక కాపాడినవారు శ్రీరామకృష్ణుడును ఆయనశిష్యులును. పాపాధర్మశక్తులను తెగటార్చు ఆయుధములు శ్రీరామకృష్ణుని అస్థికలనుండి తయారైనవని చెప్పనొప్పును.

ఈనాటినాస్తికులును ఐహికపరులును తమ ఆశయాలకు తామే ప్రారంభీకులమనియు లోకమున కవి సరిక్రొత్తలనియు భ్రాంతి చెందకుందురుగాక. ఈయాశయాలు వేదములకంటెను సైతము ప్రాచీనములనియు కొండలంతటి పురాతనములనియు మానవజాతి పుట్టువొందిననాటి నుండి మానవలోకమున నుండునవే అనియు జ్ఞప్తియుంచుకోవలయును. ఈయాశయాలు భగవద్గీతయందు పొంకముగా ఈరీతి పరిగణితములై ఉన్నవి :— "ఈజగత్తున దైవస్వభావసంపన్నులు, అసురస్వభావయుక్తులు అని రెండు విధములుగ మనుష్యులు సృష్టింపబడియున్నారు. దైవస్వభావసంపన్నుల విషయము విశదముగానే చెప్పితిని. ఇక అసురస్వభావయుక్తులనువారిని గుఱించి చెప్పెదను వినుము: అసురస్వభావము గలవారికి ధర్మమున ప్రవృత్తి గలుగదు, అధర్మమునుండి వారు నివృత్తులు కారు. వారికి సత్యశౌచసదాచారము లుండవు. వారు ఈ జగత్తు వేదపురాణాదిప్రమాణశూన్యమనియు

(అసత్యమనియు) ధర్మాధర్మవ్యవస్థాశూన్య మనియు (ప్రతిష్ఠారహిత మనియు) దీనికి కర్తయు ... పురుషు లేడనియు. కామవశమున స్త్రీపురుషసంయోగముచే ఈ లోక ముత్పత్తిల్లు చున్న దనియు, దీనికి వేఱు కారణము లేవియు లేవనియు చెప్పుచుందురు ఇట్టి నాస్తికదృష్టినవలంబించి పరలోకసాధన చ్యుతులును క్రూరకర్ములును అపకారులును అల్పబుద్ధులు నగువారు ప్రపంచవినాశము కొఱకే పుట్టుచున్నారు, ... వారు సర్వానర్థములకును సర్వదోషములకును మూలమగు అహంకారమును పరపీడాకరమగు బలమును ధర్మోల్లంఘనకారణమగు దర్పమును స్త్రీవిషయమగు కామమును, ఇచ్ఛ ప్రతిహతమగుటచే కలిగెడు కోపమును ఆశ్రయించి తమ శరీరములలోను ఇతరులశరీరములలోను (బుద్ధికిని కర్మములకును సాక్షినై) వెలయుచున్న నన్ను (ఈశ్వరుని) ద్వేషించుచున్నారు''—

ఈజగత్తునకు ఆధారముగ అప్రాకృతమగు సత్యము ఏదియు లేనందున ఈజగత్తునను ఈ దేహముతోను అనుభవింపదగినంత సుఖము ననుభవింపు డనుటే—ఈనాస్తికుల వక్కాణము. వీరికి స్వార్థమును ఇంద్రియసుఖానుభూతియునే లక్ష్యములు. అందుకు ధనసంపదయు భోగములునే సాధనములు. తత్త్వముఖము నొక బంగారుపాత్ర కప్పియున్న దని బృహదారణ్యకోపనిషత్తు చెప్పుచున్నది. స్వార్థపరతయు భోగపరతయు లోభమునే ఆబంగారుపాత్ర. వీనికిలోనైనవానికి బ్రహ్మసాక్షాత్కారము సాధ్యము కాదు. ఇంద్రియాలవెలుగు ఈనాకుని కన్నుగప్పుచున్నది.

ఈనాస్తికు లేదో ఒకమూలలో అణగియుండువారుకారు. వారు ఎల్లెడల నున్నారు. ఒక్కొక్కప్పుడు పరమభక్తుల వేషములు వేసికొనియుందురు. దేహాభిమానమును ఇంద్రియ తృష్ణయు అహంకారమునుగలిగి పరతత్త్వము లేదనుకొనుచుండువాడు నాస్తికుడు, పైకి వాడు స్వర్గముపై మహామతసంస్థపై ఒట్టుపెట్టి ఎంతైన వాగును గాక. వీరును వీరిఆశయాలునే అసురశక్తులు.

రామకృష్ణుని జీవితసందేశాలసారమును గాంధిమహాత్ముడు ప్రతిపాదించినంత పొంకముగా వేఱెవ్వరును ప్రతిపాదించియుండలేదు. శ్రీ రామకృష్ణునిజీవితచరిత్రమునకు తాను వ్రాసిన యుపోద్ఘాతములో ఆయన ఈలాగు చెప్పియున్నాడు. ''ఆచరణరూపధర్మకథయే శ్రీ రామకృష్ణపరమహంసజీవితకథ. భగవత్సాక్షాత్కారభాగ్యము నొందుటకు ఈయన జీవితము మనకు దోడ్పడగలదు. ఈమహనీయుని చరిత్రను జదివిన వారికెవ్వరికైనను 'భగవంతుడే సత్యము, మిగిలిన దంతయు మిథ్య'యను నిశ్చయము కలిగితీరును. రామకృష్ణుడు సజీవాకృతిని దాల్చిన దివ్యత్వము. ఈయనయుపదేశములు ఒకపండితమాత్రుని వాక్కులు కావు. అవి జీవితమను గ్రంథములోని పుటలు; స్వానుభవప్రకారములు. కావుననే వానిని జదువునప్పుడు పాఠకునికి అనివార్యమైన చిత్తసంస్కారము గలుగుచుండును. పారమార్థికవిషయములయెడ విశ్వాసహీనమైన యీ యుగమున సజీవమై ఉజ్జ్వలమై దీపించు విశ్వాసమునకు రామకృష్ణునిజీవితము ఉత్కృష్టనిదర్శనము. ఇదే కనుక లభించియుండనిచో వేలకొలది స్త్రీపురుషులు మనశ్శాంతిరహితులై ఆధ్యాత్మికవికాసరహితులై యుండెడివారు. అహింసావిషయమున రామకృష్ణుని జీవితము లోకమునకు గుణపాఠమై యొప్పియున్నది. దేశకాలవర్ణాదులచే కట్టువడక అపారమై ప్రవహించినది

ఈమహనీయుని ప్రేమప్రవాహము. ఈసచ్చరిత్ర చదువువారికెల్లగకుడు ఈయనదివ్యప్రేమ దివ్యాశయప్రేరకమై దీపించుచుండు గాక.''

శ్రీరామకృష్ణసందేశవ్యాఖ్యాతలలో నిస్సమాభ్యధికుడగు శ్రీవివేకానందస్వామి ఈలాగు వాక్రుచ్చెను :— ఈయుగమున విశ్వాంధకారమును పటాపంచలు సేయు దీపస్తంభ మీ మహాత్ముడు. ఈయన వెలార్చిన వెలుగే సంసారమహార్ణవసంతారకము... నాస్తికాశయాలను జ్ఞానఖడ్గము విధ్వంస మొనర్చు నవతార మిది. భక్తిప్రేమలు విశ్వైక్యబంధములు కాగలవు. ఈయవతారమున రజోగుణముచు కీర్తిప్రతిష్ఠలపై మోజును బొత్తిగా లేవు.''

పైనుదాహరింపబడిన యిరువురు ప్రతిభానిధుల వాక్యములవలన జగదలంకారమైన శ్రీరామకృష్ణుని స్వరూపము మన మనసునకు వచ్చును. ఐహికపరత్వమునకు ప్రతియోగియే ఆయనస్వరూపము. సంశయనాస్తికతాంధకారము తొలగిపోయినది, విధ్వంస మొందినది. భగవంతుని ఉనికి నిస్సందేహముగ అప్రకంప్యముగ స్థిరపడినది. సత్యజ్యోతిని ఆయన మహోన్నతస్థాయి కెక్కించుటే కాదు, దానితో తాదైక్య మొందినాడు. సంసారాంధకారకూపమునుండి వెలువడుటకు ప్రజలకు దారి జూపుచున్నాడు. రజఃప్రభవములైన గర్వాహంకారములు లేనే లేవు. పరతత్త్వము నాచ్ఛాదించు స్వర్ణచక్రము నతడు తొలగించి, పరంజ్యోతిని సాక్షాత్కరించుకొనెను.

దేవుడు లేడు పొమ్మను వాక్యాలకు వాదాలకు మనము వాడుకపడియున్నాము. ఆ చెప్పువారు భౌతికాదిశాస్త్రనిష్ణాతలయు తర్కశాస్త్రనిపుణులయు మాటలనాధారముగ జూపి 'దేవుడు లేడు' పొమ్మనుచున్నారు. కొందఱు సాహసించి "దేవుడు చచ్చెనా'' అనియు అడుగుచున్నారు. తమకు తెలిసినంతలో 'చచ్చె' ననియు చెప్పుచున్నారు. మేఘమండలముపై నుండు దాడీబాలావంటి ఏదో ఒకరకపు దేవుడగుచో అట్టి దేవుడు చచ్చె ననుట నిజమే. అది లోకమునకు శ్రేయస్కరమైన చావే కావచ్చు. దేవుని గూర్చి యుండిన యొకయాశయ మంతరించె ననుటే అందు కర్థము. మఱి నిర్వికల్పమై అక్షయమై బాహ్యాభ్యంతరజగత్తునకు బీజమై సారమైన భగవంతునిగూర్చి ఏమి? చచ్చెనా అను ప్రశ్న ఆసచ్చిదానందమూర్తినిగూర్చి అడుగబడు నేని, అప్పుడు మనము శ్రీరామకృష్ణ ప్రముఖజ్ఞానయోగుల సందర్శని జూపి "దేవుడు మృతుడు కాడు, ఆయన నిత్యుడు, నిజమునకు సజీవు డెవడేని యున్నచో, దేవు డొక్కడే ఆ సజీవుడు. ఏల యన ఆయన అమృతత్వమునకు మూర్తీభావము. అని ప్రత్యుత్తరము చెప్పవలయును.

ఆర్జవముతో భగవంతు నన్వేషించువాడొకప్పుడు సందేహము పాలు కావచ్చు. కాని 'దేవుడు లేడుపో' మ్మనువాడు అరగొఱశ్రద్ధాళువే. లోకజననిని సాక్షాత్కరించుకొనుటకై తహతహపడుచుండిన దినములలో శ్రీరామకృష్ణుడు "అమ్మా నీ వుండుట నిజమేనా? మాటాడ వేమి? మరణించితివా'' అనుచు, కొన్నాళ్ళు సంశయాళువుగ నుండెను. కాని అట్లు ప్రశ్నించుటతో ఆయన ఆగలేదు. ఇంద్రియజగజ్జీవితము బూటకమనియు హానికరమనియు నిశ్చయము ఆయనకు గలిగెను. దేవిని సాక్షాత్కరించుకొనువఱకు ఆయన విశ్రమింపనేరడాయెను, సాక్షాత్కరించుకొని తీరెను.

సంశయాళువైనను ఋజుమతియగు నొకయువకుడు 'దేవుని మీరు చూచితిరా, చూచు

కొట్లు' అని అడిగినప్పుడు శ్రీరామకృష్ణు డిట్లు జవాబు చెప్పెను—"చూచితిని, నిన్ను జూచుచున్నట్లే చూచితిని, ఇంతకన్నను ఎంతో సన్నిహితముగా జూచియున్నాను. దేవుని సాక్షాత్కరించుకొనవచ్చు, చూడవచ్చు. నీతో నే నిప్పుడు మాటాడుచున్నట్లే దేవునితో మాటాడవచ్చు. కాని అందుకు కావలసిన శ్రద్ధ ఎవని కున్నది! భార్యకని బిడ్డలకని ధనమునకని ఆస్తి కని కన్నీరు కడవలుగ కార్తురే కాని, దేవునికై అట్లు చేయువా రేరి? మనఃపూర్వకముగా దేవునికై విలపించువానికి దేవుడు తప్పక కనిపించును."

ఒకనాడు ఎమ్. ఎ. పట్టము వడసిన యొక విద్వాంసుడు అజ్ఞేయవాది శ్రీరామకృష్ణుని దరిసి తనకు గల అవిశ్వాసమును మనఃక్షోభమును తెలుపుకొనెను. దేవుడున్నా డను నమ్మకము లేనందున దైవప్రార్థనము కావింపడట. శ్రీరామకృష్ణు డతనిని నిందింపలేదు, తత్తిమి వేయలేదు, అజ్ఞేయవాదికి తగిన యొక ప్రార్థనాక్రమమును తెలుపుచు ఇట్లనెను — "ఈలాగు ప్రార్థించుట నీకు నిరాక్షేపమే అనుకొందును. 'ఓ దేవా, నీవుండుట నిజమేని నా మొఱ నాలకింపుము' ఇట్లు ప్రార్థించితివేని నీకు మేలు కలుగును." అతడు రవంత సేపు ఆలోచించి "ఇట్లు ప్రార్థించుటకు నా కాక్షేపణ లే" దనెను. శ్రీరామకృష్ణు డతనిని మరల రమ్మని కోరెను. మరల వచ్చినప్పుడు అతడు పూర్తిగా మారిపోయియుండెను. శ్రీరామకృష్ణుని పాదముల వ్రాలి విలపించుచు "నన్ను రక్షించితి" రనెను.

శ్రీ రామకృష్ణకథామృతములో మాటిమాటికి వచ్చు జంటపదాలు 'కామినీకాంచనము'లు. ఈ మాటలు ఏకాముకునికైనను చులుకగా మరుట నిజమే. దేవునెఱుగగోరిన వారికి కామినీకాంచనములు పూర్తిగా పరిత్యాజ్యము లని శ్రీరామకృష్ణుడు స్పష్టముగ జెప్పెడివాడు. కామినీకాంచనము లనగా కామలోభములనుటే ఆయన యుద్దేశించిన యర్థము.

ఆత్మికజీవితమునకు దురారాధ్యములైన శత్రువులు కావా అని రెండును. కామినులపట్ల మెలకువ గలిగి యుండు డని మగవారిని కాముకులపట్ల మెలకువ గలిగి యుండు డని మగువలను ఆయన ఎచ్చరించినాడు.

ఇప్పుడు ప్రపంచమున మన చుట్టునుండు పరిస్థితులను జూచితిమేని ఆధ్యాత్మిక సాధకునకు శ్రీరామకృష్ణుడు పల్కిన యెచ్చరికమాట ఎంత సుప్రసక్తమైనదియు గ్రహింపగలము. ఇతర ప్రాణులనుబోలె మానవునను బానిసలుగ నొనర్చునది ఇంద్రియతృష్ణ. కాని అంతమాత్రముచేత మానవులు కేవల మింద్రియదాసులుగ నుండవలసినదేనా? మానవులలో భావోద్రేకము రేకెత్తింపబూనుకొన్నవారు ప్రచారమార్గముల నన్నిటిని తమ అదుపులోనికి తెచ్చుకొని మానవులను ఇంద్రియవిషయావర్తమున బడద్రోయుచున్నారు. దీనిని వ్యాపారలాభమార్గముగ వా రొనర్చుకొన్నందున ప్రాచ్యదేశములందేమి, పాశ్చాత్యదేశములందేమి మానవసంఘమును ముంచుకవచ్చుచున్న ముప్పు ప్రత్యక్షమే. ఈ పెడదారినుండి మానవులు సరిదారికి మరలవలె నన్న అందు కొక్కటే తెరవు. మగవాడు మహిళను లోకమాతృమూర్తిగాను మగువ మగవానిని దేవుని బిడ్డగాను భావింపవలెను. ఇది శ్రీరామకృష్ణుడు కనబఱచిన దారి. ఆవిధముగ భావింప దొరకొనినంతనే మనసుల కెంత పవిత్రత ఎంత యుదాత్తత కలుగుచున్నది! ఆ భావన మనస్సునకు మూలాధారబంధము వదిలించి దానిని

నిర్మలానందమయములగు ఊర్ధ్వభూమికల నధిరోహింప జేయుచున్నది.

భోగాభిలాష సంతానాభిలాష అను రెండు పురులు నొక్కటిగనై ఈ యింద్రియతృష్ణ స్త్రీపురుషులకు బంధకముగ నైనది. మఱికొందఱు మన స్తత్త్వశాస్త్రజ్ఞులు తమ సిద్ధాంతములచే ఈ బంధమును మఱింత బలపఱచిరి. ఇంద్రియప్రీణనము దుఃఖపర్యవసాయియే. అనుభవించుకొలదియు హెచ్చుపెరిగిపోవు స్వభావము గలది ఆ తృష్ణ. అతీంద్రియమును నిరుపమానమునగు నానందమును శ్రీరామకృష్ణుడు భగవదనుభూతియందు లోకమునకు జూపినాడు. అందుకు ఆయన జీవితచరిత్రమే ఉత్తమ లక్ష్యము. సంతానాభిరతియు, పుత్రనిర్విశేషులగు శిష్యుల బాహుళ్యముచే ఆయనకు ఇంద్రియేతరమార్గమున సఫలమైనది.

సేకరించు స్వభావము మానవునికి గలదు. ఇదే ధనలోభము. ఇది యున్నంతవఱకు మానవుడు దేవునివంకకు సమాకృష్టుడు కాడు. కాంచనవిరక్తిని భగవదాయత్తతను పరిపూర్ణముగ సాధించినవాడు శ్రీరామకృష్ణుడు. ఒకానొక శిష్యున కాయన ఇట్లుపదేశించెను: "నీవు సారాసారవివేచనము నభ్యసింపవలయును. 'కామినీకాంచనములు' క్షణికములు. దేవు డొక్కడే శాశ్వతుడు. ధనముచేత అన్నవస్త్రములను నిలువ నీడను సంపాదించుకోవచ్చును. అంతకు మించిన యుపయోగము ధనమునకు లేదు. భగవత్సాక్షాత్కారమునకు ధనము సాధకము కానే కాదు. కాబట్టి జీవిత లక్ష్యముగ నుండు నర్హత ధనమునకు లేదు."

కామినీకాంచన పరిత్యాగముతోబాటు శ్రీరామకృష్ణుడు లోకమునకు 'అహంకార నిరాసము'నుగూడ కఱపెను. అందు కాయన చూపిన పద్ధతులు రెండు. తన్ను తా నొలిచి చూచుకొని సోఽహమని ఆత్మ తప్ప వేఱు లేదను నిశ్చయమున స్థిరపడు జ్ఞానమార్గ మొకటి. భగవంతునికి తన్ను కింకరునిగ భావించుకొను 'దాసోహ' మనెడి భక్తిమార్గ మొకటి.

శ్రీరామకృష్ణునియు తచ్ఛిష్యులయు అతి విశుద్ధవ్యక్తిత్వములనుండి లోకజనని ఆయుధాగారమును తయారుచేసినది. శ్రీరామకృష్ణునిలో 'పిడుగు' 'శక్తి' 'వెలుగు' అను మూడునున్నవి. అందు తొలిది నాస్తికతను ఐహికపరతను రూపుమాపునది. తక్కిన రెండును శ్రద్ధాళువులకు మార్గోపదేశమును దారివెలుగును సమకూర్చుచున్నవి. ఈ మహోజ్జ్వల ప్రదీపస్తంభము అసంఖ్యాకశతాబ్దములవఱకు మానవులకు పరమలక్ష్యమునకు వెలుగుబాట చూపుచు ధైర్యోత్సాహముల నొసఁగుచుండగలదు.

"వెఱ్ఱినమ్మకములను మూఢవిశ్వాసములను బోధించి జనులచే సత్కార్యములను జేయింపనేల? జనులను స్వతంత్రులను జేయుఁడు. వారి సంకెలలను విదళింపుఁడు—అవియే నేను ఘోషింతును. బురదచే బురదను గడుగఁగలమా? దాస్యముచే దాస్యమును బాఱఁద్రోలఁ గలమా? ఏది? — ఒక్క నిదర్శనము జూపుఁడు. సమాజమునిమిత్తము సర్వసుఖేచ్ఛలను త్యజింపఁగలిగిననాఁడు నీవు బుద్ధుఁడవై ప్రకాశింతువు, ముక్తుఁడవై వెల్గొందుదువు."

గీతామాత, జోహారువుల్

శ్రీ కట్టా త్రిమూర్తి కవిగారు

శ్రీకాంతంబు తమోపహంబగు కురుక్షేత్రమ్మునందున్ మహా
వ్యామోహాంతకుఁడైన కృష్ణుఁడు నరుండౌ క్రీడికిన్ సత్య సం
గ్రామజ్ఞాన పయస్సులం బిదుక సంకల్పింపఁగా ధేను చిం
తామణ్యాకృతి లెస్సఁ దాలిచిన గీతామాత, జోహారువుల్.

ఆవేళంబునఁ బోటికై రథముపై నాదిం బ్రవేశించి "యో
బావా, యుద్ధము వద్దు, తేరు మరలింపం గద్దు లాభంబు; రా
త్రోగల్ నచ్చవు నేఁడు మా" కనెడి పార్థుం దేర్చి, సంగ్రామ పా
త్రావర్తిష్ణువుగాఁగఁ దీరిచిన గీతామాత, జోహారువుల్.

"భోగంబుల్ యమలోక యాతనలతో పోటీయొనర్పంగఁ జాల్
రోగంబుల్ సమకూర్చుటం దలఁపఁ, డారోగ్యంబుఁ జేకూర్చు స
ద్యోగంబున్ గొనఁ డజ్ఞుఁడైన నరుఁ డయ్యో!" యంచు మాయాపరి
త్యాగంబున్ గనుసన్నలం గఱపు గీతామాత, జోహారువుల్.

యుగముల్ నాల్గిఁట ధాత్రి నెప్పు డయోగ్యుల్ పుట్టి, దుర్మార్గులై,
పగలన్వారిగఁ బెంచి, మంచికి వగల్ వాటించి, వంచించి, మి
థ్యగధర్మ్మంబును మార్తు, రప్పుడు తద్భారంబు వారింపఁగాఁ
దగు రూపంబున మూర్తి దాలిచిన గీతామాత, జోహారువుల్.

సుమనస్సౌరభ సత్కథాతనులతన్ శోభిల్లి, సుజ్ఞాన భా
వమనోజ్ఞోక్తిమరంద పద్మముఖియై వర్ధిల్లు సుశ్లోకవృ
త్త, మహాభారత భారతీసతికిఁ బ్రోద్యత్కంఠహారంపు మ
ధ్యమ మాణిక్యమునై ప్రభల్ నెఱపు గీతామాత, జోహారువుల్.

తెలిసికోవలసిన విలువలు 3

వినయము

ఓ మానవుడా, 'ఇంత తెలిసినవాడను నే ననుకొనుటకు ఎవర వోయి నీవు? నీవు సాధించిన వానినిగూర్చి నీవే బడాయి పలుకులు పలికెదవేల?

వివేకవంతుడవుగ నుండగోరెదవా, అందుకు మొదటిమెట్టు "ఏమియు నెఱుగనివాడను నే" నని గుర్తించుటే. ఇతరులు నిన్ను మూర్ఖుడని తలంపకుండవలె నన్న నిన్ను నీవు బుద్ధిమంతుడనుకొన కుండవలెను.

సౌందర్యవతికి సాదాయైన ఉడుపే శ్రేష్ఠమైన యలంకారమైనట్లు, బుద్ధిమంతులకు ఉదాత్తమైన నడవడియే మహిమాలంకారమగును.

వినయశీలుని వాక్కు సత్యమునకు వన్నె గూర్చును. అతని మాటలలోని సంకోచము అతని తప్పిదములకు పరిహార మగుచుండును.

అతడు తన తెలివిపైని మాత్రమే ఆధార పడియుండడు. మిత్రుని సలహాను తూచి చూచి, దానివలని లాభమును బడయును.

తన్నుగూర్చి పొగడ్త పలుకబడినప్పు డతడందులకు చెవియొగ్గడు, ఆ స్తుతులను నమ్మడు. తనలోని సుగుణములనే వెదకుకొను పని కతడు ముందడుగు నిడనే యిడడు.

మేలిముసుగు సొగసును పెంపొందించు నటుల వినయప్రభ పమను నాచ్ఛాదన మతని సుగుణముల మఱింత సొంపొందించుచుండును.

త్రివేణీ సంగమం—సాధకుని స్వాతిశయం

కీ॥ శే॥ కులపతులు ముట్నూరు కృష్ణరావుగారు

సోదరా, ఒకటి హెచ్చుగ ఉన్నా, ఇంకొకటి తక్కువగ ఉన్నా, ప్రతివానికి జ్ఞానం, శక్తి, ప్రేమ—ఈ మూడూ ఉన్నాయి. ఇవి మూలంలో ఆత్మ ప్రత్యయంయొక్క స్వరూపలక్షణములు కాకపోతే, మానవజీవితంలో ఎట్లా ప్రతిభాసిస్తున్నాయి?

ఇవి మన భేదబుద్ధికి భిన్నంగా కనబడ్డా మూలంలో ఒక్కటే. వీని ఐక్యము నవగతం చేసుకోలేక, భేదబుద్ధి ననుసరించి, వీనిని ప్రత్యేకంగా అవలంబించి, భిన్నమార్గాలు త్రొక్కారు. ఇందుమూలంగా జ్ఞానయోగమనీ, కర్మయోగమనీ, భక్తియోగమనీ వేఱు పథములేర్పడ్డాయి.

జ్ఞానులు కర్మనూ, భక్తినీ గౌణికమని, నిమ్నాధికారుల కేర్పడినవని నిరసించడం మొదలుపెట్టారు. అట్లాగే భక్తియోగులూ, కర్మయోగులూ జ్ఞానులను సోమరులని, తమ కైవల్యాన్నే చూచుకొనే స్వార్థపరులని నిందింపసాగారు.

నీవు సూక్ష్మబుద్ధితో లోతులను తరచి చూస్తే—జ్ఞానంలో శక్తి, శక్తిలో సౌందర్యం అవబోధమై, ఆత్మయొక్క సమగ్రత, సంపూర్ణత గోచరిస్తుంది.

జ్ఞానమంటే పరాయివస్తువును తెలుసుకోవడం కాదు. ఆత్మే జ్ఞాత, ఆత్మే జ్ఞేయము.

కర్మ అంటే ఏదో బయట ఒక కార్యాన్ని చేయడంకాదు-ఆత్మే కారణం,ఆత్మే కార్యము. ప్రేమ అంటే అన్యుని ప్రేమించడంకాదు-ఆత్మే భోక్త, ఆత్మే భోగ్యము. జ్ఞానం-ఆత్మజ్ఞానం. కర్మ-ఆత్మశక్తి. ప్రేమ-ఆత్మరతి.

జ్ఞానంలో శక్తి ఉన్నది. జ్ఞానము తాను మఱుగుచేసుకోగలదు, వెల్లడిచేసుకోగలదు "నిషేధవ్యాపారా శక్తిః" అని చెప్పలేదా ఋషులు? సత్యం జ్ఞానం అనంతం – తన్ను తాను భిన్నదృక్కోణాలనుండి చూచుకొని తన అనంతత్వాన్ని వెల్లడిపఱచు కొంటుంది. అట్లే శక్తి తన్ను తాను సంక్షేపించుకోనూ గలదు, విక్షేపించుకోనూగలదు-అది అక్షరము-ఇది క్షరము. అది Static-ఇది Dynamic అది రెండూ కాగల్గింది కనుకనే సర్వశక్తి.

ప్రేమకూడా అంతే-తానే భోక్త, తానే భోగ్యం – వియోగంలో దూరమై రసపిపాసను జూపుతుంది. సంయోగంలో రససిద్ధిని బొందుతుంది. ఏకరసమయ్యీ, నవరసస్ఫూర్తిలో విలసిల్లగలదు. సూర్యకిరణం వెలుగైతే, ఇంద్రచాపంలో విరజిమ్మే వర్ణప్రభలు దాని చిన్నెవన్నెలుకావా? నాదాన్ని ఉపాసిస్తూ, అది ఊపే రాగంపుటుయ్యాలలో నీవు తన్మయుడవు కాలేవా? నీవు సౌందర్యాన్ని గ్రోలుతూ అంగోపాంగముల రామణీయకము నెట్లా తిలకించకుండా ఉండగలవు?

ఆత్మయొక్క స్వరూపం ఆనందం – దాని వెలుగే జ్ఞానం; దాని క్రీడే శక్తి; దాని రసమే ప్రేమమాధుర్యము. నీ జ్ఞాన, శక్తి ప్రేమలు సహజముగ సమ్మిళితములై సర్వాంగసుందరముగ శోభిల్లినప్పుడే, నీవు ఆనందరసామృతమూర్తి వయ్యేదవు.

(కొలవ ౧౯౪ వ పుట చూడుడు)

భక్తి

శ్రీ ఐనపర్తి వేంకటరావుగారు

ఓమ్ హరలీలావతారాయ
శఙ్కరాయ పరాత్మనే
కైవల్య కలనాకల్ప
తరవే గురవే నమః ॥

అఙ్కోలం నిజబీజసన్తతి
రయస్కాన్తోపలం సూచికా
సాధ్వీనైజవిభుం లతాక్షితిరుహం
సిన్ధుస్సరిద్వల్లభమ్
ప్రాప్నోతీహ యథాతథా పశుపతేః
పాదారవిన్దద్వయం
చేతోవృత్తి రుపేత్యతిష్ఠతి సదా
సా భక్తిరిత్యుచ్యతే ॥

ఊడుగుచెట్టున గలిగిన పండ్లగింజలా చెట్టునకు దూరమైపోవక దానినంటియుండుమర్యాదను సృష్టికర్త పాదముల నాశ్రయించియుండు చిత్తవృత్తిని భక్తియంద్రు. అయస్కాంతము సన్నిధి నున్న సూది దగ్గఱి దాని కంటువడునట్లు సృష్టికర్తపాదములకు మరిగి విడివడని చిత్తముందువృత్తిని భక్తియంద్రు. మగనికి సర్వాంగిమైై యిల్లాలుండుమాడ్కి సృష్టికర్త పాదాకృతి దాల్చియుండు చిత్తముయొక్క వృత్తిని భక్తియంద్రు చెట్టునబెనవైచికొనియుండు లతగతి సృష్టికర్తపాదములకు ముడివెట్టికొనియుండు చిత్తవృత్తిని భక్తియంద్రు. సముద్రజలముతో

నదీజలము గలిసిపోయినట్లు సృష్టికర్తపాద మయుమైయుండు చిత్తముయొక్క వృత్తిని భక్తి యంద్రు.

చిత్తము సదా యాపోలికగ వర్తించుట భక్తి "చతుర్విధాభజన్తే మాంజనా స్సుకృతినః ఆర్తోజిజ్ఞాసు రర్థార్థీ జ్ఞానీచ, ఉదారా స్సర్వఏవ".

బహుజన్మాంతరములలో జేసికొన్న సుకృతములుగల నాల్గుతెఱగుల జనులు నన్ను భజింత్రు. ఆర్తుడు జిజ్ఞాసువు నర్థార్థి జ్ఞాని ఆ నాల్గు తెఱగులవారు వీరు. వీరందఱు విశాలోద్యములే. అని శ్రీకృష్ణబ్రహ్మము ప్రవచనము.

దిక్కుమాలినవాడొకడు, లోకవ్యాపారములయందనురక్తిపుట్టనివాడొకడు; సుఖజీవనమునకు మోహపడువాడొకడు, జ్ఞానవంతుడొకడు – నిన్నల్వురు భక్తివహింత్రు. అట్టివారై యుండియు నందఱును భక్తివహింపరు. వారిలో సుకృతులకే భక్తి గల్గు.

నీవే తప్ప నితఃపరం బెఱుగ సంరక్షింపుమను మొసలిపట్టినగజరాజు భగవంతుని దలచి మొఱవెట్టు చందముగ, వివిధానేకవిషయసంపన్నుడై వ్యసనసంసక్తి నావంక బోక సదా చిత్తమచ్యుతునిమీద జేర్చు ప్రహ్లాదునట్లు, నిజదారసుతోదరపోషణార్థమై శ్రీకృష్ణునికడకర్థింప బోయి యర్థ మడుగుటయు కానుకగా గొంపోయిన యడుకు లర్పించుటయు మఱచిన కుచేలునిభంగి—భక్తి సేయవలయు. భక్తి యాచనావృత్తి గాదు.

ఈశ్వరుడు భక్తి మెచ్చు గాని ద్రవ్యంబులొసగెడి మేరలు మెచ్చడు.

పత్రం పుష్పం ఫలం తోయం
యో మే భక్త్యా ప్రయచ్ఛతి
తదహం భక్త్యుపహృత
మశ్నామి ప్రయతాత్మనః ॥

అని శ్రీభగవానుని ప్రవచనము.

భక్తి యనగ బూజలు సేయించుట గాదు సర్వావస్థలందు భగవంతు నాశ్రయము నూనియుండుట.

జ్ఞాను లన్యచింతలు మానక యేకాంతికధ్యానపరులు గారేని బహువర్షను లై నిశ్చయవిరహితులై భగవత్తత్త్వము నెఱుగనివారే యగుదురు, ఇది జ్ఞానులకు ఘుకోల్లగూడని యోగము.

జ్ఞానీ నిత్యయుక్త ఏకభక్తి ర్విశిష్యతే—ఏకాగ్రభక్తియుక్తుడై జ్ఞాని విశిష్టతబడయును. యోగినామపి యో శ్రద్ధావాన్ భజతే మాం స యుక్తతమః–యోగులందేని నన్ను భజించు శ్రద్ధావంతుడుత్తమకర్మయోగి అనిపరమాత్మ ప్రవచనము.

భక్తిమాలి యార్తుడు వేదనపాలే యగు, నంతే; సంసారమునకు విసిగినజనుండు భక్తి లేక జడుండే యగు, నంతే, భక్తిలేక యర్థార్థి కలధనమెల్ల వెచ్చించి భ్రష్టుండగు, నంతే, భక్తి లేక జ్ఞాని శాస్త్రంబు లుపన్యసించుచు నుపజీవించును. వీరు ముందుజన్మలందైనను భక్తి పుట్టుట కిప్పు డసత్కర్మలు మాని సత్కార్యార్థులు గావలయును.

జ్ఞానవిహీను లాయువుగలందాక బ్రదుకుట లేదా? భక్తిలేక యింక జ్ఞానప్రకాశ మెందుకు? భక్తిలేక యేదిగాని యెదుకు? దైవపూజ సేయుట ధర్మమే, పూజకు జ్ఞానమునకు జీవనమునకును భక్తి పట్టుగొమ్మ.

మాధుకయ్యు నొక్కండదే పనిగా నీశ్వరారాధన జరుపుచుండును. అదొక స్వభావము.

అతడు మోక్షమును గోర నెఱుగడు. సుజ్ఞాని భావసమన్వితుడై భగవన్మాహాత్మ్యాము నెఱిగి చేయు భక్తి జనుడు ప్రీతిపూర్వకముగ దృఢవ్రతముతో జేయు మనాత్మలోనె బుద్ధియోగము లభించి భగవద్భజనమే కర్తవ్యమని నిశ్చయాత్ముడై భగవత్సేవతో తుష్టుడై భక్తి పీడక యందే యోలలాడుచుండు భక్తికి ఫలము భక్తియె ఇంకేమి కావలయు? పూజలకు జ్ఞానమునకు జీవనమునకు మాత గదా భక్తి!

ఎవడు భక్తులను జూచియు భక్తుల కథలను, వినియు శ్రద్ధగలిగి దేవపూజ కిపుడారంభము చేసి, భక్తి వృద్ధిం జెందిన భక్తునియందుగలయట్టి "యే ప్రాణిని" ద్వేషింపకుండుట. మిత్రత్వము, కనికరము, దేనిని గాని యిది నాది యని దానికి దగులుడు వడకుండుట, తాను 'వెంకయ్య' నను ప్రత్యేకవ్యక్తిత్వమునం దభిమాని గాకుండుట, సుఖమునువలె దుఃఖమును దుఃఖమును వలె సుఖము నొక్క చందముగ ననిష్టము నిష్టము లేక కడపుట, యది లేదిది లేదని కోరికలు లేకుండుట, మనస్సు సూపు వెంట బోవక దానిపై దానధికారము బూనుట యిట్టి తన నిశ్చయములనుండి బుద్ధిని మరల్పకుండుట, యమ్మనో బుద్ధులను భగవంతునిలో నిల్పుట. లోకులు దనకు, దాను లోకులకు, భీతిల్లువిధముగా వర్తింపక యుండుట, సంతోషభయక్రోధములకు జలింపకుండుట, యెద్దిగాని కావలయు నను దృష్టి లేక యుండుట. శుచియై యుండుట, యొక కార్యము నిర్వహింపనోపక యది వైరాగ్యముగా దలపక దానిని జేయగలుగు సమర్థతతో నుండుట, లోకవ్యాపారములయందు జోక్యము గలుగ జేసికొనక తటస్థుడై యుండుట, యీ కట్టుబాట్లకు లోనై వెలివెట్టినట్లు మనస్సులో దిగులుగలుగక యుండుట యేకార్యము గాని తనకు దానై సంకల్పింపకుండుట, హర్షము ద్వేషము శోకము కాంక్షలును లేక యుండుట, కీడు గలిగినయపుడు శోకమునకు మేలు గలిగిన యపుడు హర్షమునకు వశుడు గాకుండుట, శత్రులనైనను మిత్రుల నెట్లు చూచు నట్లు చూచుట. తన్నొరులు గర్హించిన గుందక గౌరవించిన నుబ్బక యు నుండుట, యొదున స్నేహము—అంటువడుట యంతరంగములో లేక యుండుట, నిందాస్తుతుల యందొక్క ఫక్కి నిర్వికారముగ నుండుట, మూగగనుండి సదా లోలోపల భగవంతునిగూర్చి తలచు చుండుట, లభ్యమైనదానితో నూఱకిలి యుండుట. నివాసగృహమునం దిది నా కొంప యను మచ్చిక లేక యుండుట, బుద్ధి నేకాగ్రముగ జేయుటయు" నను లక్షణములను దన యందు పెంపొందించుకొనునో యతడు భక్తులలో మిన్న.

> అనన్యాశ్చిన్తయన్తో మాం
> యే జనాః పర్యుపాసతే
> తేషాం నిత్యాభియుక్తానాం
> యోగక్షేమం వహామ్యహమ్॥

అని శ్రీభగవానుని ప్రతిజ్ఞ. అట్లు భజించు భక్తుల యోగక్షేమములకు పరమాత్మ బాధ్యత వహించును.

మాం చ యో ఽవ్యభిచారేణ యోగేన సేవతే బ్రహ్మభూయాయ కల్పతే-భక్తియుపాయముగా పద్ధతి దప్పిపోవక నన్ను భజించు నతడుగూడ బ్రహ్మభూతు డగు నని శ్రీకృష్ణునాజ్ఞ.

కృష్ణుని భజింప బ్రహ్మభూతు డగు ననుట యేటిమాట యనిన, కృష్ణుడు దేహమాత్రుడు గాడు "బ్రహ్మణో హి ప్రతిష్ఠాహమ్" శ్రీకృష్ణుడు స్వభావముగ బ్రహ్మము.

అద్వైతవేదాంతి, తార్కికుడు శ్రీమధుసూదనసూరి భగవద్భక్తిపరాయణుడు. ఆ ప్రమాణ మిదిగో!

ధ్యానావస్థితతద్గతేన మనసా
య న్నిర్గుణం నిష్క్రియం
జ్యోతిః కిఞ్చన యోగినో యది
పరం పశ్యన్తి పశ్యన్తు తే
అస్మాకం తు త దేవ లోచనచమ
త్కారాయ భూయా చ్చిరం
కాళిన్దీపులినోదరే కిమపి య
న్నీల మ్మహో ధావతి ॥

ఈజ్ఞాని, తత్త్వమే మురళీకృష్ణుం డనును.

వంశీవిభూషితకరా న్నవనీరదాభాత్,
పీతామ్బరా దరుణబిమ్బఫలాధరోష్ఠాత్
పూర్ణేన్దుసున్దరముఖా దరవిన్దనేత్రాత్
కృష్ణా త్పరం కి మపి తత్త్వ మహం న జానే॥

ఇక నద్వైతమతస్థాపకులు జగద్గురు శ్రీ శంకరుల భగవద్భక్తిభావాభిరతికి శివానందలహరి రుజువు.

ఆనన్దామృతపూరితా హరపదా
మ్భోజాలవాలోద్యతా
స్థైర్యోపఘ్న ముపేత్య భక్తిలతికా
శాఖోపశాఖాన్వితా
ఉచ్చై ర్మానసకాయమానపటలీ
మాక్రమ్య నిష్కల్మషా
నిత్యాభీష్టఫలప్రదా
భవతు మే సత్కర్మసంవర్ధితా॥

శ్రీవారు నాకు పరమశివుని పాదములయందలి భక్తి శాశ్వత మోక్షఫలము నిచ్చుగాకని యరించిరి.

"సగుణం బెఱిగి భజించిన
నగు నిర్గుణసిద్ధి సిద్ధుడగు నాతనికిన్
జగ మెల్లను బ్రహ్మమయం
బుగ దోచును సర్వకాలమును నొక్కగతిన్."

ఓమ్ తత్ సత్.

(౧౫౧ వ పుటకు తరువాయి)

II

సోదరా, నీ వింకా సాధకుడవేసుమీ— నీవు నాలుగు వేదాంతపు ముక్కలు నోటపట్టి నంతమాత్రాన సిద్ధుడవైనట్లు తలంచకు— అది చాల మోసము.

సాధకుని ముఖ్యంగా చెరిపేదేమిటో తెలుసునా? అజ్ఞానంకాదు. హృదయదౌర్బల్యమూ కాదు. ఆత్మవంచనము—అనగా నిన్ను నీవు మోసం చేసుకోవడం.

చాలమంది సాధకులను ముందుగ భంగపరిచే దిదే—ఆత్మవంచనము. ఆత్మవంచనం స్వాతిశయాన్ని పెంచి, ముందుకు బోర్లదోస్తుంది. దానితో పతనం నిశ్చయం.

ధర్మగ్రంథాలెన్నో పఠిస్తావు — ఎన్నో ప్రమాణవాక్యాలను కంఠస్థం చేసుకొంటావు. అంతటితో నీవు పండితుడవైనట్లు గురూపదేశాలు మొదలుపెట్టుతావు.

నీవు కాషాయాంబరాలు ధరించు, ధరించకపో. నీ వితరులకంటె పవిత్రుడవైనట్లు భ్రమించావా, నీలో జ్ఞానదీపం ఆరిపోయిందన్నమాటే. గర్వం పతనహేతువు.

విద్వత్తును సంపాదించడం ఒక కష్టంలోనిది కాదు — వాక్యార్థాలు వ్యాఖ్యానాలు చేసే నిపుణతను సంపాదించవచ్చు. వచోవిలాసం కూడా నీకు అమరిందా, అమాయక ప్రజనం నీ చుట్టూ చేరి ప్రణామాలు చేస్తూ పూజలు మొదలుపెట్టుతారు. ఎట్టి వంచన సోదరా!

నిజమైన జ్ఞాని ఇట్లా బాకా ఊదుకోడు, బయటకు జ్ఞానివలెనే కనబడడు. స్వాతిశయం పెరుగుతుందనే భయంతో వినయసంపన్నుడై ఉంటాడు. వినయం సాధకుని సహజశీలం.

నీ లక్ష్యమెక్కడ? నీ వెక్కడ? అది చుక్కల్లో ఉంది — నీవో! మట్టిలో ఉన్నావు- ఆచుక్క నీకంటికి అప్పుడప్పుడు మినుకు మినుకు మన్నంతమాత్రాన, తారాపథంలోకి వెళ్ళినట్లే ఎంచుకొంటావా?

నీవు రాత్రిళ్ళు నిదురకు బోయేటప్పుడు ఆత్మ పరీక్ష చేసుకొంటూ ఉండు — నీ దినచర్య — బాహ్యచేష్టలనే కాదు — నీ గూఢ ఆలోచనలను, నీ రహస్యసంకల్పాలను, లోపల దాగుడు మూతలాడుతూ ఉండే వాంఛలను బయటకు లాగి, పరిశీలించుకో.

అప్పుడు తెలుస్తుంది — నీవు సత్యానికి, సుందరానికి ఎంతదూరంలో, ఎట్టి చీకటిముఖ గుల్లో పడియున్నది. నీకె బోధ అగుతుంది. సాధనమార్గం వైకుంఠపాళీవంటి ఆట. నిచ్చెన ఎక్కుతూ ఉంటావు — పదిమెట్లెక్కావు. ఇంతలో ఒక పాము కాటువేసి, నిన్నమాంతంగా మొదట్లోకి తీసుకువస్తుంది. సాధన దిన దినగండం. కఠోరమైన - అసిధారావ్రతం.

స్వాతిశయం కూడదంటే, అసలు ఉత్సాహమే ఉండకూడదని కాదు. కృపణత్వం ఉత్సాహాన్ని మందగింపజేస్తుంది. స్వాతిశయం ఉత్సాహాన్ని క్రియాశూన్యంగా జేస్తుంది. వినయ శీలములతో గూడిన ఉత్సాహశక్తే నీ సాధనను సఫలపరుస్తుంది.

త్యాగరాజస్వామి - నవవిధ భక్తిమార్గము

శ్రీ అల్లాడి రామచంద్రగారు

ఎందరో మహానుభావులు. చంద్రవదనుని యందచందముల హృదయారవిందమున జూచి బ్రహ్మానందమనుభవించువా రెందరో మహానుభావులు. పతితపావనుడగు పరాత్పరుని గుఱించి, పరమార్థమగు నిజమార్గమున పాడుచు సల్లాపముతో స్వరరాగలయాది రాగముల దెలిసినవా రెందరో మహానుభావులు. పరమభాగవత మౌనివర శశి భాకర సనక సనందన దిగీశ సుర కింపురుష నకకశిపుసుత నారద తుంబురు పవనసూను బాలచంద్రధర శుక సరోజభవ భూసురవరులు పరమపావనులు ఘనులు శాశ్వతులు సదాను భవు లెందరో మహానుభావులు. వారు చూపిన చక్కని రాజమార్గము నవలంబించి భాగవత రామాయణ గీతాది శ్రుతిశాస్త్ర పురాణపు మర్మములను శివాదిషణ్మతముల గూఢములను ముప్పదిముక్కోటి సురాంతరంగముల భావంబుల నెఱిగి భావరాగలయాది సౌఖ్యముచే నిరవధిసుఖాత్ములైన మహానుభావుడు త్యాగరాజు.

కాకర్ల వంశోద్భవుడై నారదకృపాతిశయముచే రజతగిరీశుడు నగజకు దెలిపిన స్వరార్ణవమర్మముల నెఱింగి సద్భక్తి సంగీతజ్ఞాన విహీనులకు మోక్షము కలదా యని వాపోయెనా మహానుభావుడు. ప్రాణానలసంయోగము వలన ప్రణవనాదము సప్తస్వరములై పరగెననియు బ్రహ్మస్వరూపము "నాదతనుమనిశ" మని తెలిసికొని,

"తనుహృద్భావముల సఖ్యమున్ శ్రవణమున్ దాసత్వముఁ వందనార్చనముల్ సేవయు నాత్మలో నెఱుకయున్ సంకీర్తనల్ చింతనం బను" తొమ్మిది భక్తిమార్గముల ఆనాదమూర్తిని కొలిచె నా మహానుభావుడు.

భగవన్నామశ్రవణము భక్తిమార్గమున మొదటిమెట్టు. ఆ రాముని సాహసోదార కృత్యముల విన్న త్యాగరాజు

"క్షీరసాగరశయన నన్ను
చింతలు పెట్టవలెనా రామా
వారణరాజును బ్రోవ వేగముగ
వచ్చినది విన్నానురా రామా
నారీమణికి చీర లిచ్చినది
నాడే నే విన్నానురా
ధీరుడై రామదాసునిబంధము
విచ్చినది విన్నానురా
నీరజాక్షికై నీరధి దాటిన
నీకీర్తిని విన్నానురా
తారకనామా దయతో
త్యాగరాజనుతా నన్నేలుకోరా"

యని భక్తిపరవశుడై స్వామిని ప్రార్థించెను. అంతటితో ఆగక సుధాకరాననుని, సుధామాధుర్యభాషణుని కథామృతము వినుటచే బహుకాలము ఆకలిదీరు నని చెప్పి

"రామకథాసుధారసపాన
మొక రాజ్యము సేయునే
భామామణి జానకి సౌమిత్రి
భరతాదులతో వెలయు
ధర్మాద్యఖిలఫలిత మే మనసా
ధైర్యానందసౌఖ్యనికేతన మే
కర్మబంధజ్వలనాబ్ధినావ మే కలిహర మే"

యని రామకథాశ్రవణఫలము వివరించి భక్తులలో భగవత్కథాశ్రవణవాంఛ రేకెత్తించిన ఘను డాతడు.

భగవంతుని మేను నామవైభవముల పరాక్రమధైర్యముల శాంతమానసము నీవులను వచనసత్యమును విన్న త్యాగరాజు ఆస్వామి గుణభజనానంద సంకీర్తనము సేయదొడంగుటలో నాశ్చర్య మేమి. పైపెచ్చు తాను కీర్తనము చేయుటకే ఆ రాము డవతరించె నని పల్కినా డా భక్తుడు. రాముని జూచి

"ఏలావతార మెత్తితి వయ్యా రామా
అయోధ్యను పాలించుటకా
యోగులు చూచుటందుకా
భవరోగుల బ్రోచుటందుకా లేక
శతరాగరత్నమాలికలు రచించిన
త్యాగరాజునకు వర మొసంగుటకా"

త్యాగరాజు కడతేర తారక మని చేసిన రాగరత్నమాలికచే రంజిల్లు నట ఆ హరి. ఆ కీర్తనములు నైగమషట్ఛాస్త్రపురాణాగమార్థసహితములు. భాగవతోత్తములు గూడి పాడెడి కీర్తనము లవి. యోగివరులానంద మొందెడి ఆ కీర్తనమార్గము "ఇంత సౌఖ్య మని జెప్పజాల దట త్యాగరాజు" ఎంత సౌఖ్యమో ఏమో ఎవరికి దెలియునో దాంత సీతాకాంత కరుణాస్వాంత ప్రేమాదులకే దెలియునే గాని ఇంత సౌఖ్య మని నే

జెప్పజాల. స్వరరాగలయ సుధారసమందు వరరామనామమును కండచక్కెర మిశ్రము చేసి భుజించు శంకరునికి దెలియునుగాని ఇంత సౌఖ్యమని జెప్పజాల ననుచున్నాడా భక్తుడు. స్వామి ఓరచూపు జూచినపుడు "రామా నిన్ను మఱచువాడనా నీ పదచింతన నాకు జీవనము. మననజనక మరకతాంగ నేను మఱచువాడని ఎంచవలదు. కానివారలు కరుణలేక నాపై లేని నేరము లెంచినను శ్రీ నిజముగ నా చెంత చేరినను సులభముగ లభింపని నీదయను కీర్తించుట మఱచువాడను గా"డనుట త్యాగరాజు భక్తికి గీటురాయి.

మీదుమిక్కిలి నరుడై పుట్టినందులకు రామనామస్మరణమే సుఖము. వరరాజయోగ నిష్ణాతులా వారి కానంద మొసగెడు ఆ రామ నామస్మరణమే సుఖ మన్నాడా భక్త శిరోమణి.

కేవలము స్వామి కథాశ్రవణము భగవన్నామ సంకీర్తనము రామనామ సంస్మరణములతో తనియక "సరగున పాదములకు స్వాంతమను సరోజమును సమర్పణము జేసిన" మహానుభావు డాతడు. స్వామి పదసేవనము భక్తుల కతిప్రియము. రాతిని నాతిని జేసిన స్వామిపాదము గోపన్న కీర్తింప, "ఈ పాదము బ్రహ్మ కడిగిన పాదము, బ్రహ్మము తానే ఈ పాదము కామినిపాపము కడిగిన పాదము వసుధను కొలిచిన పాదము ప్రేమపుప్రియసతి పిసికెడుపాద" మన్నారు అన్నమాచార్యుల వారు. ఇంతెందులకు భరతుడు నాడే స్వామిపాదుకల మోయలేదా. ఆ మహానుభావులందఱు చూపిన చక్కని రాజమార్గమే త్యాగరాజుమార్గము. రాముని పాదము కృపకల్గిన చాలు ననును. త్యాగరాజు అమృతవాహిని రాగములో

"శ్రీరామపాదమా నీకృప చాలునే
చిత్తానికి రావే
వారిజభవసనకసనందన
వాసవాదినారదులెల్ల
పూజించే దారిని శిలయై తాపము తాళక
వారక కన్నీరును రాల్పగా
శూర అహల్యను జూచి బ్రోచితివి
యారీతి ధన్యుజేయవే త్యాగరాజగేయమా"

యని రామపాదధ్యానము జేసినా డా మహానుభావుడు. అంతటితో నాగక సందేహమును దీర్పుమయ్యా సాకేతనిలయ రామయ్య సందార్చితపాదయుగములు మేలో నాగరీక మగు పాదుకాయుగంబులు మేలో వరమౌను లెల్ల చరణంబులను స్మరియింప నీవు పద మొసంగ నే భరతార్చనచే పాదుకలు ధరణిని న్యాసంగ త్యాగరాజభాగ్యమా యని సందేహమును తీర్పుమను నా భక్తుడు. నిరంతరము రాముని పదసేవనము చేయుచున్న త్యాగరాజు స్వామి కటాక్షము లభింపకుండుటకై వగచుచు

"శ్రీరామరామరామ సీతాహృజ్జలధిసోమ
నీపాదముల భక్తినిండారగనొసగి
కాపాడు నాపాప మేపాటి రాదు
పలికి కొన్నాళ్ళిపుడు పలుకుంటే విడుతునా
కులమర్మముల నెల్ల దలచి నన్ను బ్రోవవయ్యా
పలుమారు నిను బాడి పాడి వేడుకొన్నాను
కలకలమని నాతో పలుక వేమయా ఇపుడు
లోకుల నెఱనమ్మకొనక నీపాదము లిందాకను
మది నుంచ క్రీగంట జూడ వేమి
రాజశేఖర దేవరాజరాజీవభవ
పూజార్హ శ్రీత్యాగరాజుని మొఱాలించవయ్యా"

యని పలికిన రామ పదసేవాధురంధరు డా త్యాగరాజు. ఇంతెందులకు రాముని పదసరోజ

ముల సేవించుటే చిరకాలేప్సితమనియు పురుషార్థములు గాని స్వామిసారూప్యముగాని తనకు ముఖ్యము కాదు నిరంతర మా శ్రీమానినీ మనోహరుపదసేవనమే అతని చిన్నకోరిక యని తెల్పిన ఆ భక్తుని సాటి ఎవ్వరు ?

ఆనిరంతరరామ సేవాపరాయణునికి కమలాక్షు నర్చించు కరములే కరము లని తెలిసెనో ఏమో గాని యాతడు స్వామిని నిత్యము అర్చించినవిధము స్వామికి జరిపిన షోడశోపచార విధానములు వర్ణనలకు లొంబడవు. వేకువజామునసే లేచి తంబూర చేగొని గుణముల చెలువొంద బాడుచు నిద్ర మేల్కొలిపి స్వాగత మిచ్చు విధ మనుపమానము.

"హెచ్చరికగ రారా హే రామచంద్ర
హెచ్చరికగ రారా హే సుగుణసాంద్ర
పచ్చవిలుతుని గన్న పాలితసురేంద్ర
కనకమయమౌ మకుటకాంతి మెరయగను
ఘనమైన కుండలయుగ్మంబులు గదలగను
ఘనమైన నూపురయుగ్మంబు ఘల్లనను
సనకాదులెల్ల కని సంతసిల్లగను
ఆణిముత్యాల సరు లల్లాడగను
వాణీపతీంద్రు లిరువరును పొగడగను
మాణిక్యసోపానమందు మెల్లగను
వీణ పలుకులు వినుచు వేడుక చెల్లగను
నిన్ను జూడవచ్చు భగినికరంబుచిలుక
మనసు రంజిల్లు నీ మహిమను బలుకు
మినువాసులెల్ల విరులను చాల జిలుక
ఘనత్యాగరాజు కనుగొను ముద్దు గులుక"

రమ్మని యాహ్వానించి,

"చేతులార శృంగారము చేసి చూతును రామ
సేతుబంధన సురపతి సరసీరుహభవాదులు బొగడ
మెరుగు బంగారు అందెలు బెట్టి
మేటియౌ సరిగవల్వలు గట్టి
సురతరుసుమముల సిగ నిండ జుట్టి
సుందరమగు మోమును ముద్దుబెట్టి
మొలను కుందనపు గజ్జెలు గూర్చి
ముద్దుగ నుదుటను తిలకము తీర్చి
అలకలపై రావిరేకయు జేర్చి
అందమైన నిన్నురమున జేర్చి
ఆణిముత్యాల కొండె వేసి
హౌసుగ పరిమళగంధము పూసి
వాణి సురటిచే విసరగ
వాసి వాసి యనుచు త్యాగరాజనుత
నా చేతులార శృంగారము జేసెద"

అనుటలో త్యాగరాజు పొందిన ఆనందము ఆ ఖరహరునే మురిపించిన దేమో. అట్లలంకరింపబడిన స్వామిపై "చల్లరే రామచంద్రుని పై పూల, చల్లరే సొంపైన మనసుతో ఇంపైన బంగారుగంపలతో మంచి చంపకములను చల్లరే. పామరములు మాని నేమముతోను రమామనోహరునిపైని తామరపూలు చల్లరే, ధాతవినుతుడైన సీతాపతిపైని చేతులతో పారిజాత సుమముల జల్లరే, ఈ జగతిని దేవపూజార్హమౌ పూలమేలైన జాజి కుసుమముల చల్లరే. దినమణికులార్ణవ విమలచంద్రుని పై హృత్కుముదసుమముల జల్లరే" యని యర్చించి అట్లర్చించిన ఎన్నరాని జననమరణము లేవనియు భక్తులకు తెలిపినవాడు త్యాగరాజు. పూజానంతరము స్వామికి "ఆరగింపవే పాలారగింపవే రఘువీర జనకజాకరపవిత్రతమౌ వెన్న పాలారగింపవే సారమైన దివ్యాన్నము షడ్రసయుతమైన భక్షణముల దారసోదరాదులతో భుజింపు" మని స్వామికి

నైవేద్యకైంకర్య మనిశము జరిపెడివాడట త్యాగరాజు. భోజనానంతరము తాంబూలసేవనము సర్వసాధారణము. స్వామిని "విడెము సేయవే, నన్ను విడనాడకవే, పుడమితనయ చేతి మంచిమడుపు లను చు దలచి తలచి విడెము సేయవే రామా. రాజమాన్యుడౌ సౌమిత్రి రతన తమ్మపడిగ బట్టి తేజల్ల నిలిచినాడు, దేవ దేవా జాజికాయలు ఏలకులు జాపత్రి వక్క లాకులు రాజరాజవర" యని త్యాగరాజు దినము ప్రేమతో స్వామికి విడె మొసగి, ఉపచారములను జేకొన వయ్యా ఉరగశయన చపలకోటినిభాంబరధర శ్రీ జానకీపతి దయ చేసి నాదు ఉపచారములను గైకొనవయ్యా, కపటనాటక సూత్రధారివై కామిత ఫలము లొసగు రామ, అపరిమిత నవరత్నములు పొదిగిన అపరంజి గొడుగు నీకే తగునయ్యా, మెరుగు తీగలు రీతిని మెరిసే కరకుబంగారు కాడ లమరిన శరదిందు ద్యుతిసమానమౌ చామరయుగములు నీకే తగు నయ్యా, జాజులు సంపంగులు మరువపు విరజాజులు కురు వేరు వాసనలను విరాజమానమగు వ్యజనము త్యాగరాజవినుత నీకే తగు నయ్యా" యని ఛత్రచామరాద్యుపచారముల జేసి స్వామికి జయమంగళం నిత్యశుభమంగళం కరుణరసాలాయ కామారివినుతాయ తరుణారుణాభ సుందరపదాయ నిరుపమశరీరాయ నిఖిలాగమ చరాయ సురవినుతచరితాయ సుందరాయ జయ మంగళ మని మంగళోపచారము జేసి రామ శ్రీరామ లాలీ, ఊగుచు ఘనశ్యామ బ్రోవు లాలీ, కాంచి సేవింతు లాలీ, శేష తల్పము సూచి పాడుదు లాలీ, ఏకాంతమున దాని పూజింతు లాలీ, ఆవేళ నిన్ను జూచు చుప్పొంగె లాలీ, ఓ వనమాలీ చాల పాలింతు లాలీ, మీగడ వెన్న పాలు దాగింతు లాలీ, శయ్యపై మల్లెపూల బరతు లాలీ, పరమైన విడేల నొసగె లాలీ, ఓ వనమాలీ వేదవేద్యమా లాలీ, కన్నుల జూడవే దయానిధీ లాలీ, నాదురమున నీపాదము లుంచు లాలీ, శ్రీత్యాగరాజ మోదరూపమా లాలీ ఓ వనమాలి" యని నిద్రపుచ్చి మరుసటి దినము ఉషఃసమయమున మేలుకొలుపువిధము అనితరసాధ్యము.

"మేలుకో దయానిధీ మేలుకో దాశరథీ
మేలుకో దయానిధీ మిత్రోదయమౌ వేళ
వెన్న పాలు బంగారుగిన్నెలో నే నుంచినాను
తిన్న గారగించి తేట కన్నులతో నన్ను బ్రోవ
నారదాది మునులు సురలు వారిజభవు
డిందుకలా
ధరుడు నీ సన్నిధిలో కోరి కొలువుగాచినారు
రాజరాజాది దిగ్రాజులెల్ల వచ్చినారు రాజనీతి
తెలియ
త్యాగరాజవినుత నన్ను బ్రోవ మేలుకోవయ్యా"

యని స్వామిని నిద్ర లేపెడి ఆ భక్తుని కిలలో సాటి యెవ్వరు! ఇట్లు షోడశోపచారపూజాదికము లనుదినము చేసి త్యాగరాజు రఘునందనునికి వందనము సేయురీతి నిరుపమానము.

"వందనము రఘునందన సేతుబంధన
భక్తచందన రామా
శ్రీరామా నాతో వాదమా,
నే భేదమా ఇది మోదమా రామ
శ్రీరమాహృత్సారమా బ్రోవ
భారమా రాయబారమా
రామ వింటిని నమ్ముకొంటిని
శరణంటి రమ్మంటిని రామ
ఓడను భక్తివీడను నొరుల
వేడను నీవాడను రామ
వేగ రా కరుణాసాగరా
శ్రీత్యాగరాజహృదయాగారా"
రామా నీకు వందనము.

పై భక్తిమార్గములతో స్వామిని సేవించిన వానితో తృప్తిపడక త్యాగరాజు

''తవ దాసోహం తవ
దాసోహం దాశరథీ
వరమృదుభాష విరహితదోష
నరవరవేష దాశరథీ
సరసిజనేత్ర పరమపవిత్ర
సురపతిమిత్ర దాశరథీ
నిన్ను కోరితిరా నిరుపమశూర
నన్నేలుకోరా దాశరథీ
మనవిని వినుమా యని వేడి బంటురీతి
కొలువియ్య వయ్యారామ''

యనియు చెంతనే సదా ఉంచుకోవయ్యా యనియు స్వామి దాసుడనుటలో బ్రహ్మానంద మందెనా మహానుభావుడు.

అన్ని సేవలు చేసి అంతరంగమున ఆ రవికుల తిలకుని కీర్తించి తుదకు స్వామికి ఆత్మనివేదనమే చేసికొన్నాడా భక్తశిరోమణి. మాకేలరా విచారము మముగన్న శ్రీరామచంద్ర సాకేత రాజకుమార సద్భక్తమందార శ్రీకర జతగూర్చి నాటకసూత్రమును జగమెల్ల మెచ్చగ కరమునికి గతి తప్పక యాడించెదవు సుమి నవత్యాగ రాజ గిరీశవినుతా యని తన్ను తాను స్వామి కర్పణము జేసికొన్నవాడా యోగివర్యుడు.

ఇన్నిభక్తిమార్గముల స్వామిని సేవించిన యాతనికి స్వామిపై వాత్సల్యమునకాలోటు? స్వామివారు చేసిన దివ్యనామసంకీర్తనములు, లాలిపాట లన్నియు ఆదశరథసూనుపై నాతనికి గల వాత్సల్యమునకు నికషోపలములు. ఇంతెందులకు సీతమ్మ మాయమ్మ శ్రీరాముడు మాతండ్రి, వాతాత్మజ సౌమిత్రి వైనతేయ రిపుమర్దన తాత భరతాదులు సోదరు లనియు తెలుపుకొన్న రామభక్తుడాతడు.

ఇట్లు నవవిధభక్తిమార్గముల ఆరాము నెఱింగి సేవించినఘనుడాతడు. ఒక క్షణ మూ[illegible]ని నాడు గీర్వాణ తరుశాఖలపై రామనామ కూజితములొనర్చిన వాల్మీకిముని కోకిలము అంతటితో తనియక త్యాగరాజై యవతరించెనని తెలిసికొన్నపుడు త్యాగరాజంతటి భక్తుడనుటలో అతిశయము లేదనుట నిశ్చయము ఎందఱో మహానుభావులు అందఱికి వందనములు.

మతము ఐక్యమునకు దోహదకారి

శ్రీ చీరాల కృష్ణప్రసాదుగారు

మతము ఐక్యమునకు దోహదకారి అని నిస్సందేహముగ చెప్పవలెనన్న, మత మనగా నేమి? మతము ఉద్భవించుటకు కారణ మేమి? మతము ఐక్యమును ఏవిధముగా సాధించును? అను ఈ మూడు విషయములను క్షుణ్ణముగా పరిశీలింపవలెను.

ప్రపంచ చరిత్రను బాగుగా పరిశీలించి చూచిన అందు మతమునకు సంబంధించిన విషయములు—ముఖ్యముగ మత మనెడిది ఏల ఉద్భవించెనో తెలియును. మతము ప్రకృతి శక్తులవలని 'భయము' నుండి ఉద్భవించె నని చెప్పుటలో అతిశయోక్తి లేదు. ఇందుకు నిదర్శనము చరిత్రయే.

ఆదిమానవుడు ఒంటరిగా జీవనము చేయు నప్పుడు అతడు ఎన్నియో సమస్యలను ఎదుర్కొన వలసి వచ్చెను. అట్టి సమస్యలలో అతి

ముఖ్యమైనది ప్రకృతి కొనసాగించు భీకరవిన్యాసములు. అతడు ఏకాకిగా ఉన్నప్పుడు ఈ సమస్యల యొత్తిడికి భయపడి ఇతరాదిమవాసులతో కలిసి సంఘ జీవనమునకు అలవాటు పడెను. ఇట్లు అనేకభయాకులులైన ఏకాకులు సంఘమును ఏర్పఱచుకొని అనేక సమస్యలను పరిష్కరించుకొనుచుండిరి. కాని అట్టి భయకంపితులైన ఆదిమవాసులు సంఘజీవులై ఉండి గూడ ఇతరానేక సమస్యలను పరిష్కరింపలేకపోయిరి. పైన చెప్పిన విధముగా ప్రకృతి దేవతాశక్తుల ప్రభావమునకు తలలు వంచి బానిస లయిరి.

[ఈ అణుయుగమున అపారవైజ్ఞానిక శాస్త్ర ప్రగతిలో ఎంతయో సాధించిన నవీన మానవుడే—ప్రకృతి భీకర ఘోర స్వైర విహారములకు అనగా కుండపోతవర్షములకు, వఱదలకు భయంకర భూకంపములకు ఈ మున్నగు వానికి లొంగి పోవుచున్నప్పుడు; దిగంబరుడైన ఆదిమ వాసి ఈ అనన్యసామాన్యశక్తులచే పరాభవింపబడుట సహజమే.] వాయు, వరుణాగ్ని ప్రముఖశక్తుల తీవ్రతకు వారు తలలు ఒగ్గవలసి వచ్చెను. వారు సంఘజీవులై యుండిరి. కావున ఈ ప్రకృతి శక్తులపైన ఏకాభిప్రాయము కలిగి యుండిరి. ఈ నమ్మకమే నవీనశిలాయుగములో, లోహయుగములో కూడ చలింపక బహు కాల ముండిన దని ఊహింపవచ్చును.

తమ జీవితములను నిర్ణయించునది, పరీక్షించునది, అంతము చేయునది — తమకు సాధ్యపడనిది ఒకటి కల దని వారు తెలిసికొనిరి. (Human recognition of superhuman controlling power) ఇచ్చటనే మతము ప్రారంభమాయెను. వీరే మతచరిత్రకు నాంది పలికిన మానవయోధులు. ఈవిధముగ ప్రకృతి శక్తుల నుండి భయము, అందుండి సంఘము, సంఘము నుండి నమ్మకము, అందుండి మతము ఉద్భవించిన దని చెప్పవచ్చును.

[Nature→Fear→Society→Faith→Religion].

శిలాయుగమున మత మనగా నమ్మకమే. దీని కొక నామధేయము లేదు, నిర్వాహకులు లేరు. ఈ నమ్మకమును నవీనవైజ్ఞానిక సాంఘిక విషయములతో పరిశీలించిన వానిని గ్రుడ్డి నమ్మకము అనియే నిర్ధారణ చేయవలెను. 'నమ్మకము' రూపములో నుండిన మతము ఆదిమవాసులలో సఖ్యమును ఎట్లు సాధించెనో పరిశీలింతము. మానవమేధాశక్తి కాలచక్ర గమనవేగముతో పాటు పోటీపడుచు ముందుకు పోవుచునే యున్న దని చరిత్ర సిద్ధాంతీకరించుచున్నది. కావున శిలాయుగమానవుడుకూడ 'పోరు నష్టము పొందులాభము', 'ఐకమత్యమే మహాబలము', 'కలిసి ఉన్న కలదు సుఖ'మని తెలిసికొనగలిగెను. ఆకాలమున 'దినగండము నూరేళ్ళాయు'స్సని వారు తలంచుచుండిరి. వారికి దినదినము ఎదుర్కొనవలసిన ప్రశ్న ఆహారము. వారు ఆకులు, అలములు, పండ్లు, కాయలు భుజించుచు ఆహారసమస్యను తీర్చుకొనుచుండిరి. కాని ఇవి లభ్యములు కానప్పుడు జంతువులను చంపి పచ్చిమాంసమును భక్షించుచుండిరి. ఈ ఆహారసంపాదనాకార్యమున వీరు ఐకమత్యపు విలువను బాగుగా గ్రహించిరి. అల్పజీవు లెట్లు వీరి దేహదార్ఢ్యమునకు, ధాటికి తట్టుకొనలేక ప్రాణములు కోల్పోయినవో అదే విధముగ వీరుకూడ ప్రకృతియందలి మిక్కిలి భయంకర క్రూరమృగముల స్వైర విహారములకు గుఱియై అసువుల బాసిరి. అల్పజీవియైన మార్జాలమును మథించిరేమో కాని మారుతవేగముతో పరుగిడి పచ్చినెత్తురు ఆస్వాదించు చిఱుతను, సింహరాజమును, 'పిల్లికి మేనమామ'గా పరిగణింపబడు బెబ్బులిని, యముని

వాహనమైన మహిషమును, ఉక్కును కరిగ శిలలను తుత్తునియలు చేయు ఖడ్గమృగమును ఇట్లు అపాయకరములగు వన్యమృగము లనేకములను వారు ఏమియు చేయలేక పోవుటయే గాక వాని విజృంభణలకు భయకంపితులై కొండగుహలలో తలదాచుకొనిరి. కాని ఇట్టి క్రూరమృగవిజృంభణ అజేయముగ ఎంత కాలము కొనసాగగలదు? నవీనశిలాయుగము ప్రారంభ మాయెను. మానవుడు మునుపటి వలె కాక, ఈ కాలములో కఠినశిలలతో దృఢములైన ఆయుధములు తయారుచేయుట తెలిసికొనెను, సంఘజీవనము పటిష్ఠ మయ్యెను. కాని ఈ నవీన శిలాయుగమునగూడ ఆవన్య మృగములు బ్రతుకుచునే యుండెను. అవి వీరితో తలపడినప్పుడు వీరుగూడ తాము తయారుచేసిన మిక్కిలి పదును గల ఆయుధములతో వానిని హింసించి వధించుచు, వాని బల మెక్కువైనప్పుడు వానిచే తాము మడియుచు తమ జీవితములను మిక్కిలి భయంకర వాతావరణములో గడిపిరి.

దేవతాశక్తులపైన ఏకాభిప్రాయము (నమ్మకము) లేకున్న వారు ఒకటిగా కలిసి ఉండెడివారు. అట్లు కలియకున్నచో క్రూరమృగ విజృంభణలకు, ప్రకృతిశక్తుల ప్రభావములకు ఏనాడో బలియై ఉండెడివారు. వారిపటిష్ఠమైన సంఘజీవనము, కలసికట్టుగా కార్యములను నిర్వర్తించుట—ఇత్యాది విషయములు వారిని పై చెప్పబడిన శక్తులనుండి విముక్తులను చేసెను.

ఈ ప్రకృతిశక్తులను రెండువర్గములుగ విభజింపవచ్చును. I అజేయశక్తులు, II అల్పశక్తులు. అజేయశక్తులనిన వీరికి భయము. అందువలన భక్తి ఏర్పడెను. కాని అజేయశక్తులను ఎదిరించుట గాని, లేక వానిపై నమ్మకమును పోగొట్టుకొనుటగాని వారు చేయ సాహసింపలేదు. ఇందులకు కారణము మేధాశక్తి లోపించుటయే.

మతము ఐక్యమును ఏవిధముగ సాధించెనో చూచితిమి. ఈ ఐక్యము కొఱకే అయినచో అది మానవునిలో సఖ్యమును సాధించుటకు తోడ్పడుటయే గాక ఒక గమ్యమును గూడ తెలుపుచున్నది. అదియే 'కర్మమార్గము' తద్ద్వారా దేశప్రగతి సాధనను సూచించుచున్నది.

మానవుడు క్రమక్రమముగా కాలచక్ర భిత్తచే మేధాశక్తిని ఆర్జించి ప్రకృతిని ఎదిరించుచున్నాడు. ఆదిమయుగమునుండి మానవుడు మఱియొక గొప్పయుగమునకు పయనించినాడు. ఈ కాలములో అతనికి ప్రకృతిపైగల నమ్మకము మఱింత దృఢమాయెను. ఇది మతరూపమున బహిర్గత మయ్యెను. శిలాయుగమున సంఘజీవనమునకు అలవాటుపడి; ఐకమత్యపు విలువను తెలిసికొనిన అతడు ఏ ప్రాణులను నిర్దయతో సంహరించి వాని పచ్చిమాంసమును భక్షించుచు వచ్చెనో ఆ ప్రాణులను మచ్చిక చేసికొని వాని సహకారముతో తన జీవితమును ఇంకను శుభదాయకముగ చేసికొనినాడు. ఈ విషయమునందుకూడ అప్పటి ప్రజలలో నుండిన నమ్మకమే వారి జీవితములను నిమ్నదశనుండి ఉచ్చదశకు తీసికొని వెళ్లెనని ఘంటాపథముగా చెప్పవచ్చును. వారిలో ఉన్న పాపభీతివలనను భూతదయవలనను అల్పప్రాణులు గూడ తమవలె జీవులే అనియు, తమకు హాని చేయజాలనిజీవులను తాముసంహరింపరాదనియు వానిని పోషించి, వానినిగూడ తోడి మానవులతో సమానముగా గౌరవింపవలెననియు అభిప్రాయ మేర్పడెను. అటుతర్వాత గోవును గోమాతగా భావించి మిక్కిలి గౌరవముతో పూజింపనారంభించిరి ఆనాడు ఆదిమానవుడు మతమునకు నాంది పలుకగా ఈ యుగమున

అనగా నవీన శిలాయుగమున మతమునకు ఒక స్వరూపము ప్రసాదింపబడినది. మతము మానవులలోనే ఐక్యమును సాధించుటయేగాక సకల ప్రాణిసముదాయమునకు వారి సఖ్యజీవనమునకు హేతువాయెను.

ప్రగతి అనెడి మహాపర్వతమును అధిరోహించి జయపతాకమును ఎగురవేయవలెనన్న అందులకు ప్రథమసోపానము ఐకమత్యమనెడి గమ్యాపసియు, సఖ్యము, సఖ్యముకొఱకే కాదనియు—ఇట్లు మతము — ఐకమత్యము — ప్రగతికి గల బాంధవ్యములను ఇదివఱకే తెలిసికొంటిమి. ఈవిధముగ మానవుడు ఒకప్పుడు ఏకాకిగా జీవించి ఈ యుగమున సంఘజీవియై తోడి మానవులతో కలిసి తన జీవితమును, తోడిప్రాణుల జీవితములను ఆనందదాయకములుగ చేయుచున్నాడు.

ఒకప్పుడు ప్రకృతి ప్రసాదించు ఆకులు, అలములు కందమూలములనే భుజించువాడు. ఇప్పుడు చెమటోడ్చి కష్టపడి, వ్యవసాయము చేసి, పంటలు పండించి ప్రకృతిపై అంతగా ఆధారపడక "కృషితో నాస్తి చ దుర్భిక్షం" అనెడి సూక్తిని సత్యము చేయుచున్నాడు. ఇట్లు ఒకవైపు ఆర్థికముగ మతప్రభావముచే ఆధ్యాత్మికముగ అభివృద్ధి చెందుచు నాగరికుడగుచున్నాడు. ఈవిధమున మానవుడు దేశప్రగతిని సాధించుటకు, అతని మేధాశక్తి మహోత్కృష్టస్థాన మలంకరించుటకు తోడ్పడిన సాధనము మతమే. మతమే మానవాళి ఐక్యమునకు కారణ మని ఈ ఐక్యమే వారి ప్రగతికి హేతువని నిస్సందేహముగ చెప్పగలము.

శిలాయుగమున మత మనెడిది నమ్మకము రూపమున సాధారణస్థితియందుండిన దనియు, నూతనశిలాయుగమున ఈ నమ్మకమునకు ఒక రూపము ఏర్పడి కొద్దికొద్దిగా సిద్ధాంతములు నిర్ణయింపబడిన వనియు తెలిసికొంటిమి. లోహయుగమున నాగరికతాప్రభావముచే ప్రజలు శిలాయుగ ప్రజలవలె కాక ఇంకను ఉత్కృష్టమైన జీవనములు గడిపిరని తెలియుచున్నది. ఒక యుగమునుండి మఱియొక యుగమునకు మానవుడు పయనించుచు ఆతనితోపాటు నాగరకతనుగూడ మహోన్నతస్థితికి తీసికొని వెడలుచున్నాడు. ఈవిధముగ నాగరకత దినదినాభివృద్ధి గాంచుటకు మానవప్రగతి మహోన్నతస్థితి చెందుటకు మతమే మూలకారణము.

"Religion is the manifestation of the divinity already in man" (మానవునిలో అంతర్గతమైయున్న దేవత్వమునకు ఒకరూపమును ఆపాదించునదే మతము") అని శ్రీ వివేకానందస్వామి నిర్వచించియున్నాడు. "Religion is the opiate of masses"—'మతము మానవాళికి మత్తుమందు' అని పెద్దలు వ్రాసియున్నారు. కావున మానవునిలో మఱుగుపడిన దేవత్వముచేత, మతప్రభావముచేత ప్రజలను సరియగుమార్గమున నడిపింపగలుగుచున్నాము. ఒక దేశమున మతమే లేకున్న ఆ దేశప్రజలు విభిన్నమార్గములలో, వేర్వేఱు ఆశయములతో సంచరించుచు, దేశపురోగతికి గొడ్డలిపెట్టులుగా మాఱిపోవుదురు. ఐకమత్యము నశించి దేశము అన్ని రంగములలో క్షీణించును.

మానవమేధాశక్తి ప్రభావము మతముపై మిక్కుటముగా కననగును. మానవునికి ఒక నమ్మకముమీద ఎప్పుడు సందేహము కలుగ నారంభించెనో, ఒక సిద్ధాంతమును ఎప్పుడు ఎదుర్కొని తనకు తాను ఆలోచించి వేఱొక సిద్ధాంతమును ఏర్పఱచుకొన నారంభించెనో — అప్పుడే నామధేయము లేక సాధారణస్థితియందున్న 'నమ్మకము'నకు

వేలు వేలు నామధేయములు ప్రసాదింపబడినవి. వేలు వేలు మతములు, మతప్రవక్తలు భువిపై వెలసిరి. క్రీ. పూ. 200 సంవత్సరమున ఆర్యనాగరకతాసంస్కృతులు మన దేశమున వ్యాపించెను. వారి మేధాశక్తి పరిణామమే చతుర్వేదములు. ఈవిధముగ మన దేశమున ఆధ్యాత్మికచింతన బహురూపముల నందుకొన్నది. అన్ని మతములలోను పురాతనమైన బహుప్రజానీకాదరణల నందుకొన్నది హిందూ మతమే. క్రమముగా తురుష్క, క్రైస్తవ, సిక్కు, బౌద్ధ జైనమతములు, మన దేశమున నిలుకడ గడించి విదేశములకు వ్యాప్తిచెందినవి. ఈవిధముగ ఒకమతములోని లోటుపాట్లను విమర్శించుచు మఱియొకమతము, అందుగల లోటుపాట్లను సవరించుటకై మఱియొకటి ఈవిధముగ ప్రపంచమంతటను ఎనిమిదిమతములు ప్రజల ఆధ్యాత్మికచింతనకు మూలాధారములై ఉన్నవి.

ఇట్లు అనేకమతములకు చెందిన ప్రజలలో ఏకత్వ మెట్లు కుదురగలదు? అనేకవిభిన్నాభిరుచులు గల, విభిన్నవిశ్వాసములు గల ప్రజలు ఒక్కమార్గముననే ఎట్లు పయనింతురు? 'మతము ఐక్యమునకు గొడ్డలివ్రేటు వంటిది' కదా! అని మనకు సందేహము కలుగుట అసమంజసము కాదు. కాని మతము లన్నియు వేలు వేలు నామధేయములతో వ్యవహరింపబడుచున్నను అవన్నియు మానవునిలో ఐహికలాభపరాయణశక్తులను నిర్మూలించి ఆధ్యాత్మికచింతనాశక్తులను వృద్ధిపఱచుటకే తోడ్పడుచున్నవనియు నదులన్నియు ఎట్లు వేలు వేలు చోట్ల జనించి సాగరమున సంగమము పొందుచున్నవో, పలువన్నెల ఆవులున్నను అవన్నియు ఇచ్చు పాలు ఎట్లు తెల్లనివిగనే ఉన్నవో అట్లే వేలు వేలు నామధేయములతో దైవములను సంబోధించునప్పటికి అదంతయు ఒక్కశక్తిస్వరూపమే అనియు గ్రహింపవలెను. కాని మనము 'భిన్నత్వములో ఏకత్వము' తప్పక కలదని ఎంత సమర్థింపజూచినను ఇన్ని విభిన్నదృక్పథములు గల ప్రజానీకమున ఘర్షణలు రాక మానవు. ఇ దెట్లు ఉన్నదనగా కొన్ని వేల లోహపు రాసులను భూమిపైపు పైచి వాని సమీపముననే మఱికొన్ని ఆకర్షణశక్తులు గల అయస్కాంతములను ఉంచినచో ఈ లోహపు రాసులు ఒకదానితో ఒకటి ఘర్షణపడి ఏ అయస్కాంతము మిక్కిలి ఆకర్షణశ కలిగియున్నదో ఆ ప్రదేశమునకు చేరును. ఇచ్చట మతప్రచారములను, అయస్కాంతశక్తులతో, అయస్కాంతములను మతప్రవక్తలతో పోల్పవచ్చును.

భూమి ఒక ఇరుసుమీద ఆధారపడినట్లు, ప్రజానీకము ప్రగతి అనెడి ఇరుసుమీద ఆధారపడియున్నది. ఈ ప్రగతి అనెడి దృక్పథము ప్రజలలో శాశ్వతముగ చొచ్చుకొని ఉన్న జాతిమతకులభేదములను నశింపజేసి వారిని ఎల్లప్పుడు ఈ అనన్యసామాన్యమైన ఘనమైన గమ్యముపైనే దృష్టిని కేంద్రీకరింపజేయుటచే మతములు ఆయా దేశప్రజలను ఒక గమ్యమార్గములో సంచరించుటకు తోడ్పడుటచే, ఆర్థిక ప్రగతి. శాస్త్రనిపుణులు గూడ ఒక దేశార్థిక ప్రగతివిధానమున మతమునకు, సంఘాచారములకు, నాగరకతా సంస్కృతులకు గొప్పస్థాన మున్న దని, మతము ఆధ్యాత్మిక ప్రగతికేగాక ప్రజలలో ఐక్యమును అటుపిమ్మట వారి దేశార్థిక ప్రగతికి తోడ్పడుచున్నదని సిద్ధాంతీకరించియున్నారు.

విశ్వగుణాదర్శము

శ్రీ రంగనాథానందస్వామి

(గత సంచిక తరువాయి)

ప్రశ్న—అమెరికనుల నాగరకత అధఃపతన మొందుచున్నదా? అటులేని దాని కుజ్జ్వలపునర్భవము గలిగింప గలిగిన దేది? అందు వేదాంత మెట్టిపాత్రను నిర్వహింపగలదు?

జవాబు—ఇప్పుడున్న అమెరికను నాగరకత విషయమున అసంతృప్తి జెందిన మేధావులున్నారు అమెరికాలో. రాష్ట్రపతి నిక్సనుతో సహా రాజకీయనాయకులు అమెరికను సంఘమును రుగ్ణసంఘ మని పేర్కొన్నారు. అది రుగ్ణమే. ఏదో రోగ మున్నది. లేకున్న ఈ చెలరేగుచున్న దుండగాలకు ఇంద్రియోన్మాదమునకును ప్రజలఅసంతుష్టికిని వీని కన్నిటికిని కారణమేమి? యువకుల తిరుగుబాట్లనుబోలిన వెన్నో ఉన్నవి. ఇవన్నియు ఏదో యొక రోగపులక్షణములే. ఆ రోగ మేమో కనుగొనవలెను. అందు కొక మందును కనుగొన వలెను. అదే సమస్య. ఆధునిక నాగరకతలో మానవుని వరిష్ఠతను గూర్చిన మన యాశయము పూర్తిగా మఱింత గంభీరము కావలయును. ఈ విషయమునకు కీలక మదే. ఈలక్షణము లన్నియు కేవలము ఫలితములు. మానవుని స్వరూపమేమి? స్వరూపములోని సారతమాంశ మేది? దానిని చక్కగా అర్థము చేసికొనజాలమేని, ఏ మేలును గలుగదు. ఇక్కడ అక్కడ ఇంచుక అతుకుపని చేసినంతమాత్రాన సమస్య పరిష్కారము కాబోదు.

ఈసందర్భముననే ఆధునిక పాశ్చాత్యనాగరకతకు క్రొంగొత్తరూపు దాల్పుటలో యుక్తిసహాము శాస్త్రీయము గంభీరతత్త్వశాస్త్రము నగు వేదాంతము మహిష్ఠపాత్రను నిర్వహింపనున్నది. ఈ ప్రయాణములో వేదాంతమును గూర్చి అధునికాశయాలనుగూర్చి పలువురు ప్రవక్తలతో శాస్త్రజ్ఞులతో నేను చర్చించినాను. వేదాంత మనగా నేమో తెలిసిన వెంటనే అది అద్భుత మని ఉదాత్త మని గుర్తించి వెంటనే వారు మనఃపూర్వకముగ దానికి తలయొగ్గుచున్నారు.

భారతీయుల మగు మనము గంభీరమైన యీ వేదాంతశాస్త్రమును కనుగొన్నవారమైనను, ఇందనుక దానిని సమగ్రముగ వినియోగించుకొన లేదు. పెక్కు సందర్భాలలో దానిని మనమింకను ఆచరణకు తేవలసియున్నది. కాని బలనైపుణ్యాలు పాశ్చాత్యులకు హెచ్చు. వేదాంతమును భారతీయులు వినియోగించుకొనగలంతకంటె ఎక్కువగా పాశ్చాత్యులు వినియోగించుకొందురేమో అని శ్రీవివేకానందస్వామి పల్కియుండెను. ఈమన ప్రకృతయుగమున ఇట్టి యాశయాల వినిమయముచే ఉభయసంస్కృతులును ఉభయత్ర సారవంతములగును. అత్యధిక నూతనాభివృద్ధులకు పెక్కింటికి అవకాశ మేర్పడును. భారతీయుల సిద్ధాంతసారమైన వేదాంతముతోడి సంసర్గముచేత ఆధునిక పాశ్చాత్య నాగరకత ఎంతో మార్పొంద పెంపొంద అభిముఖమగుచున్నది. నవ్యప్రపంచమున మననశీలురగు ప్రముఖులందఱి యాదరమును చూఱగొనుచున్న తత్త్వశాస్త్రమిదొక్కటే. జెకొస్లొవాకియా క్యూబా ప్రముఖప్రజాస్వామ్యదేశాలలో నేమి, అమెరికా ఇంగ్లండు ఫ్రాన్సువంటి పాశ్చాత్య 'జననాయక' దేశాలలో నేమి ప్రజలు వేదాంతమునకు తలయొగ్గుచున్నారు. వీలయిన అది అంత యుక్తిసహాముగను ఆచరణయోగ్యముగను విశ్వజనీనముగను ఉన్నది.

(సశేషము)

వార్తలు - విశేషాలు

మద్రాసులో 'సంస్కృత' దినము

భారతప్రభుత్వ విద్యాశాఖవారి ఉత్తరువు ప్రకారము ఇటీవలి సంవత్సరాలలో భారతదేశమంతటను 'సంస్కృతదినము'ను కొనియాడుచున్నారు కదా. ఈసంవత్సరానికి ఆ దినోత్సవం—మద్రాసు సంస్కృత కాలేజివారి, కుప్పుస్వామిశాస్త్రి రిసర్చిఇన్‌స్టిట్యూటువారి, సంస్కృత అకాడమి వారి, సంస్కృత ఎడ్యుకేషన్ సొసైటీవారి, సంస్కృతరంగంవారి, మద్రాసు సాహిత్యఅకాడమి కార్యాలయమువారి ఉమ్మడి ఆధ్వర్యంలో—1971-వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల 7-వ తేదినాడు కొనియాడబడింది.

మద్రాసు రామకృష్ణమఠాధ్యక్షులైన శ్రీమత్తపస్యానందస్వాములవారు సభాధ్యక్ష్యం వహించి ఈలాగు వాకుచ్చారు :—"స్కూళ్ళలో సంస్కృత విద్యకు 'గండ' పరిస్థితి దాపురించింది. 'సంస్కృత' 'ప్రాచ్య' విద్యాలయాలుకూడ క్షీణించిపోతున్నాయి. సంస్కృత విద్యాప్రచారానికై ధనం కేటాయించిపెట్టి ఉన్న కేంద్రప్రభుత్వంవా రిప్పుడు ఈపరిస్థితిని గుర్తించి స్కూళ్ళలో సంస్కృతవిద్యకు సుస్థితి కలిగించే ఏర్పాట్లు చేయాలి.''

పైని పేర్కొబడ్డ వివిధసంస్థలవారి తరఫున శ్రీ టి. వి. విశ్వనాథయ్యరుగారు సదస్యులకు స్వాగతాభివందనాలు సమర్పించి స్వాములవారిని సభాధ్యక్ష్యం వహించాల్సిం దని ప్రార్థించారు.

వివిధ వేదశాఖలనుండి కొంత కొంత వల్లించబడింది.

అధ్యక్షోపన్యాసానంతరం డాక్టరు వే. రాఘవనుగారు సోవియత్తు దేశంలోని సంస్కృత విద్యాపరిస్థితిని గూర్చి ప్రసంగించారు. డాక్టరు రాఘవనుగారు భారతదేశప్రభుత్వంవారి పరస్పర సంస్కృతీవినిమయప్రణాళికానుసారం సోవియత్తుదేశంలో పర్యటించి వచ్చారు. సోవియత్తుదేశానికి రెండవపర్యాయం పోయినప్పుడు రాఘవనుగారు అక్కడ సంస్కృత ప్రముఖ విద్యల పరిస్థితి క్షుణ్ణంగా పరిశీలించి వచ్చారు. మాస్కో-లెనిన్గ్రాడ్ నగరాలకున్నూ జార్జియా-అజర్బైజన్ రాజ్యాల రాజధానులకున్నూ శ్రీ రాఘవనుగారు వెళ్ళారు.

ఆ ఊళ్ళలో ఉన్న ప్రాచ్యసంస్థలను, సైన్సు పరిషత్తుల ప్రాచ్యశాఖలను, భాషాసంస్థలను, విశ్వసారస్వతాలను, పురావస్తువిధానాలను ప్రాతప్రతుల గ్రంథాలయాలను రాఘవనుగారు చూచి ఆ దేశాలకు భారతదేశంతో అనాదికాలంగా ఉంటున్న చారిత్రక వైజ్ఞానిసంబంధాలను గుర్తించారు. ఆ దేశంలో సంస్కృతవిద్య ఇంతగా చదువబడుతుండడం వెలుపలిదేశాలవారికి తెలియ దన్నారు. పత్రికలలో ప్రస్తుతింపబడు రాజకీయాలసమస్యలతో రష్యాదేశాని కున్న సంబంధాన్నే అందఱూ సదా చెబుతుంటారు. కమ్యూనిజములో ఐహికపరతయే ప్రధానాంశం. కాబట్టి పారమార్థికతత్త్వశాస్త్రాదివిషయనిబద్ధమైన సంస్కృతభాషయూ సంస్కృతవిజ్ఞానమున్నూ రష్యావా రభిమానించజాల రని అందఱు సాధారణంగా అనుకుంటుంటారు. 1958 లో తాము చూచిన దాన్ని 1971 లో తాము చూచినదాన్ని పోల్చి—రష్యాలో సంస్కృతవిద్య తిరోగమించలేదు, అవిచ్ఛిన్నంగా కొనసాగి ఎంతో పెంపొందింది అన్నారు రాఘవనుగారు. యువకులు చాల మంది సంస్కృతం చదువుతున్నా రట, సంస్కృతవిద్యలో వివిధ శాఖలను చదువుతున్నా రట. స్వరశాస్త్రం వ్యాకరణశాస్త్రం చిత్ర

లేఖనం, మహాభారతప్రముఖేతిహాసాలు, కథా సారస్వతం కావ్యనాటకాలంకారశాస్త్రాలు - ఇవన్నీ అచటి ప్రజలకు ప్రీతికరాలుగా ఉన్నాయట. మహాభారతాన్ని రష్యనుభాషలోనికనువదించవలెననే ఉద్యమం అంద అజరిగిందే. మధ్యాసియానుండి సేకరింపబడ్డ బౌద్ధసంస్కృత గ్రంథాల వ్రాతప్రతులు లెనిన్గ్రాడ్ ఓరియంటల్ ఇన్‌స్టిట్యూటులో ఉన్నాయట. వారు వానిని శోధించి పరిష్కరిస్తున్నారట. లెనిన్గ్రాడులోని పురావస్తునిక్షేపశాలలో మధ్యాసియానుండి సేకరింపబడ్డ బౌద్ధసంస్కృత శాసనాలు చిత్తరువులు ఎన్నో ఉన్నాయట. లెనిన్గ్రాడ్ యూనివర్సిటీ భారతీయశాఖలో కొన్ని సంస్కృతగ్రంథాల వ్రాతప్రతులున్నాయట. జార్జియా యూనివర్సిటీలోను ఓరియంటల్ ఇన్‌స్టిట్యూటులోను భారతీయపారశీక శాఖలున్నవట. అక్కడ ముగ్గురు యువతులు అవెస్తను వ్యాకరణానికి సంస్కృతవ్యాకరణానికి గల సంబంధాన్ని శోధిస్తున్నారట. 'జార్జియా'కు ప్రాంతీయనామము ఘూర్జార్. అచటి వారు ఇండియాలోని ఘూర్జరులతో సంబంధం కలవారని కొందఱు పండితు లూహిస్తున్నారు. ప్రాచీన మిత్రోపాసనను సూచించు జాడలున్నవి. అప్పటి బలిపీఠములమీదనే అనంతరకాలపు క్రైస్తవ చర్చీలు నిర్మింపబడిన వట.

ఆర్మీనియా భాషకు సంస్కృతభాషతో సంబంధం ఉంది. ఆ దేశానికి మదరాసునగరానికి గల సంబంధాన్ని రాఘవనుగారు ప్రస్తావించి 'మొదటి ఆర్మీనియనుపత్రిక మద్రాసు ఆర్మీనియనువీధిలోను చర్చిలోను ప్రకటితమైనది' అన్నారు. క్రిందటిశతాబ్దంలో ఆర్మీనియాలో వ్రాసిపెట్టుకొన్న సంస్కృతవ్యాకరణ ప్రతి యొకటి ఆ దేశరాజధాని (ఎరెవన్) వ్రాతప్రతులగ్రంథాలయంలో భద్రపఱుపబడిఉన్నదట.

అజెర్బైజను రాష్ట్ర రాజధాని బాకు. అచట జ్వాలాజి అనే ఒకఅగ్నిదేవాలయం ఉండిట. అది దొకప్పుడు నల్లసముద్రతీరంలో ఉండిన భారతీయవలసరాజ్యానికి పోయే భారతదేశవర్తకులకు మజిలిగా ఉంటూ వచ్చిందిట. ఆగుడిలో సంస్కృతంలోను గురుముఖిలోను వ్రాయబడ్డ శాసనా లున్నాయి. బాకునగరానికి భారతీయవర్తకులే కాక, బ్రాహ్మణులు, ఇతర సాధువులు తఱచువస్తుండిన జాడలు అచటి గ్రంథాలయంలోని వ్రాతప్రతులలో కనిపిస్తున్నాయి. సంస్కృతపదములకు సజాతీయములైన పదాలను పెక్కింటిని రష్యను ఆర్మీనియను భాషలలోనుండి ఎత్తి చూపి స్లావోనిక్ భాషల పరిశోధన ఇంకా సాగాలి అన్నారు రాఘవనుగారు.

పండిత శ్రీవత్సాంకాచార్యసంకలితమై మద్రాసు సంస్కృత 'ఎడ్యుకేషన్' సొసైటి వారిచే ప్రచురింపబడిన 'అవ్యయకోశ' మనే నిఘంటువును ఆవిష్కరిస్తూ మహోపాధ్యాయ కె. ఎస్. కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారు సంస్కృత వ్యాకరణప్రాముఖ్యాన్ని వివరించారు. సంస్కృతవిద్యావ్యాప్తికై ఆసొసైటివారు చేస్తున్న సేవను ప్రస్తుతించారు.

ఒక్నో మాజీవైస్చాన్సలరగు ప్రొఫెస్సరు కె. ఎ. ఎస్. అయ్యరుగారిచే సంకలితమై సాహిత్యఅకాడమివారిచే ప్రకటితమైన సుభాషిత సంగ్రహ ప్రథమభాగాన్ని తమిళదినమణిపత్రికాసహాయసంపాదకులగు శ్రీమాన్. ఎ. జి. వేంకటాచారిగారు ఆవిష్కరించారు.

సాహిత్యఅకాడమి ప్రాంతీయకార్యాలయోద్యోగులైన డాక్టరు చల్లా రాధాకృష్ణశర్మగారు ''సాహిత్యఅకాడమివారు పూనుకొన్న సంస్కృతప్రణాళికలు రెండు:–ఒకటి కాళిదాససారస్వతమునకు మేలైన ముద్రణము, రెండవది

కావ్యమాల రెంటికిని నిర్వాహకులు డాక్టరు రాఘవనుగారు'' అన్నారు.

శ్రీరాఘవేంద్రతీర్థుల తృతీయశతవార్షిక జయంతియు 'సంస్కృత దినము'ను కలిశాయి. కాబట్టి ప్రొఫెస్సరు ఉడిపి వేంకటకృష్ణరావుగారు ఆస్వాములవారిని, వారి రచనలను ప్రస్తుతించారు.

మద్రాసు సంస్కృతకళాశాల సెక్రటరి గారగు శ్రీ కృ. చంద్రశేఖరనుగారి వందనోపచారంతో సభాకార్యక్రమం పరిసమాప్తమైంది.

గ్రంథపరిచయం

జాగృతి విరోధికృతు దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక. శ్రీ టి. ఎల్. నారాయణసంపాదితం, ముద్రితం, ప్రకటితం పుటలు 150 వెల రూ. 2/-

దీపావళి - శ్రీ అరవిందశతజయంతి - శ్రీ ప్రకాశంపంతులుగారియు గోపాలాచార్లుగారియు శతజయంతులు - ఇన్నింటికి గొనియాటగా వెలువడి, విషయాల ప్రకీర్ణకత చేతను వైవిధ్యం చేతను, స్వకీయ 'రాజకీయ' పరిమళం సుంతైనా సడలక ముమ్మరంగా గుబాళించే ఈ ప్రత్యేక సంచికకు మా స్వాగతం. ఆకర్షకమైన శ్రీఅరవిందముఖచిత్రం, ఆయనతత్త్వాన్ని భావాలను పరిచయపఱచే రచనలు, బహుమతి పొందిన కథానికలు, ప్రముఖరాజకీయనేతల ప్రతిభా ప్రసర్పిత విమర్శలు, కొన్ని తియ్యని గేయకవితలు - ఇవి ఈ సంచికలో పరిగణనీయాలు.

యాత్రామార్గదర్శి
ప్రథమభాగము

[దక్షిణభారత - మలబార్ - కేరళ - మైసూరు - కూర్గు ప్రాంతములు]

చతుర్థముద్రణము

రచయిత: శ్రీరాగం వేంకటేశ్వర్లుగారు, ప్రాప్తిస్థానం: శ్రీ సీతారామనామ సంకీర్తన సంఘము, శ్రీరామనామక్షేత్రము, గుంటూరు-4 గ్లేజుకాగితాల మేలుప్రతి వెల రూ. 10- పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

సార్థదశాబ్దిలో నాలుగు ముద్రణములు పొందడం ఈగ్రంథం చూఱగొన్న ప్రజాప్రీతికి చక్కని తార్కాణం. క్రిందటిముద్రణంలో లేని నూతన విశేషాలు, ఇందులో ఉన్నాయి. మఱి కొన్ని క్షేత్రాలనుగూర్చిన వివరాలుకూడ ఇందు చేర్చబడ్డాయి. విషయసూచి, అకారాది క్షేత్రసూచి, యాత్రలనుగూర్చిన శాస్త్రాది విషయసర్వస్వము. చక్కగ పొందుపఱచిన పీఠిక, ఇవి జిజ్ఞాసువుల కెంతయు రంజకములు. ప్రతిక్షేత్రమునుగూర్చి తెలిసికోవలసిన సకల విషయాలను, శ్రీ వేంకటేశ్వర్లుగారు చక్కని శీర్షికలక్రింద అమర్చి ముచ్చటగా మనకు అందజేశారు. ఎంతటి ఛాందసులనైన ఉత్తమ లోకజ్ఞులనగా రూపొందింపగల యీ గ్రంథం తీర్థయాత్రలు వినోదయాత్రలు విజ్ఞానయాత్రలు చేయ నెంచిన వారికి అత్యంతోపయుక్తం కావడం అతిశయం కాదు. విషయసామగ్ర్య సంపదలనుబట్టి ఈగ్రంథం ప్రతిగ్రంథాలయం లోను నిఘంటుకోటి నధిష్ఠింప సమర్థమై ఉన్నది. ''పోయి సేవింప లేకున్న బుణ్యతీర్థ మహిమ వినుటయు నఖిలకల్మషహరంబు''అని అల్లసాని 'ప్రవరుడు' చెప్పినట్లు యాత్రాసహకారార్థ మవతరించిన యీగ్రంథము యాత్రాఫలప్రదమున్నూ ఔతున్నది. శ్రీరామకృష్ణప్రభలో సమీక్షితపూర్వమైన యీ యుత్తమ గ్రంథపు చతుర్థముద్రణానికి స్వాగతం.

ప్రభాకర్.

శ్రీ శారదాదేవి 119-వ జన్మతిథిపూజ: 9-12-1971 గురువారము

శ్రీరామకృష్ణ బోధామృతము

అనువాదకులు:

శ్రీ చిరంతనానందస్వాములవారు

పరిశోధితమగు 1121 మహోపదేశములతో, సంగ్రహ జీవితముతో నలరారుచున్నది.

జీవుడు: సంసారము; మాయ, గ్రంథములు: గ్రంథులు, బాధగురువులు: బోధ గురువులు, లౌకికులు: వారి ధోరణులు, ఆత్మోన్నతి; సాధకులు: వారి యాదర్శములు, పారమార్థిక జీవనమునకు సదుపాయములు, సర్వమతసామరస్యము, జీవుడు: దేవుడు, జ్ఞానము: భక్తి: కర్మము, బ్రహ్మతత్త్వము, సూక్తులు: నీతికథలు మున్నగు అంశము లిందు తేటతెల్లముగ పసిబిడ్డలకయిన నవగాహన కాగల ఉపమానములతో వివరింపబడియున్నవి.

...ఈ గ్రంథం చదువుతూంటే ఒక్క ఐహికానికీ, ఒక్క ఆముష్మికానికీ కాక, రెంటికీ సంబంధించిన సూత్రాలూ, రహస్యాలూ, కీలకాలూ చక్కగా అరటి పండొలిచి చేతిలో పెట్టినట్లు ఉంటవి... —ఆంధ్రపత్రిక

540 పుటలు ప్రజ్జ్వలమగు పంచమ ముద్రణము: వెల: అట్టబైండు: రూ. 4-50 క్యాలికో: రూ. 5-50

నూతన ముద్రణము! ఇప్పుడే వెలువడినది!!

శ్రీమద్భగవద్గీత

అనువాదకులు: శ్రీ నిర్వికల్పానందస్వాములవారు

ఇది మూలశ్లోకములు, ప్రతిపదార్థము, ధారాళమగు అనువాదము, శ్రీధరీయ టీకాసారము, విశేషాంశములు, సానువాదగీతాపాఠక్రమము, ధ్యానమాహాత్మ్యములు, సమభావాత్మకములగు ఉపనిషద్వాక్యసూచిక, వేదాంతసూత్రసూచిక, గీతాశ్లోకసూచిక, శబ్దానుక్రమణిక—ఇన్నిటితో విరాజిల్లుచున్నది.

పుటలు: 480 (సర్వాంగసుందరమైన సప్తమ ముద్రణము) వెల: రూ. 4-00

అడ్రెసు: మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4

వంట చేస్తూనే విశ్రమించండి

ఖాస్ జనతా
కిరోసిన్ కుక్కర్

67, బిపిన్ బిహారి గంగూలీ స్ట్రీట్, కలకత్తా 12.

KALPANA O. M: 15 TE

శారదా ప్రసంగములు

అనువాదకులు :

కీ. శే. వెదురుమూడి వేంకటకృష్ణరావుగారు, బి. ఏ.

రామకృష్ణుని సహధర్మచారిణియు, ఆదర్శసతియు, ఆదర్శయోగినియు, ఆదర్శ మాతయు నగు శ్రీ శారదాదేవి భక్తులతో నొనర్చిన దివ్యసంభాషణలు! తేట తెనుగున రచింపబడియున్నవి.

346 పుటలు (తృతీయ ముద్రణము) వెల : రూ. 3-00

అనుష్ఠాన వేదాంతము

అనువాదకులు : కీ॥ శే॥ తత్త్వానందస్వాములవారు

ప్రపంచమున వివిధరంగములందు విహరించువారికి వేదాంతమెటుల అనుష్ఠాన యోగ్యమో కండ్లకుగట్టినటుల వివేకానందస్వాములవారీ యుపన్యాసములందు స్పష్టీకరించి యున్నారు.

(129+6 పుటలు) తృతీయ ముద్రణము వెల : రూ. 1-25

నూతన ముద్రణము ! ఇప్పుడే వెలువడినది !!

"భారత యువజనులారా!"

అనువాదకులు :

కీ. శే. తత్త్వానందస్వాములవారు

భారతయువజనులను ప్రబోధించి శ్రీ వివేకానందస్వాములవారొసగిన ఉపన్యాసముల సంపుటీకరణము! ఒక్కొక్క ఉపన్యాసము భావగాంభీర్యము గలిగి యలరారుచున్నది.

274 పుటలు దివ్యమగు ద్వితీయ ముద్రణము ! వెల : రూ. 3-00

అడ్రెసు : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4

ఆర్జించండి

7¼%

5 ఏండ్ల

పోస్టాఫీసు టైము డిపాజిట్ల మీద

3 ఏండ్ల డిపాజిట్లు 7%   1 సంవత్సర డిపాజిట్లు 6%

పన్ను విధింపబడే ఇతర సెక్యూరిటీలు, డిపాజిట్ల మీద లభించే వడ్డీతో కలుపుకుని సంవత్సరానికి రూ. 3000 వడ్డీ వరకు రాబడి పన్ను ఉండదు.

మీ పోస్టాఫీసులో వివరాలు తెలుసుకోండి.

జాతీయ పొదుపు మొత్తాల వ్యవస్థ

davp 71/291

జ్ఞానయోగము

అనువాదకులు :

కీ. శే. కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు, బి. ఏ.

అద్వైతజ్ఞానము "సిద్ధులకు, బద్ధులకు, స్త్రీలకు, పురుషులకు, శిశువులకు, పండితులకు, పామరులకు — అందఱికిని సమానాధికారముగల సొమ్ము" కావలెనని శ్రీ వివేకానంద స్వాములే యిందు పలికియున్నారు. అందుల కనుగుణమగు విషయ విన్యాసముతో శ్రీ స్వామివారి యుపన్యాసముల కావించియున్నారు. ఈ గ్రంథము సరళమధుర భాషయందు ఆంధ్రీకరింపబడి యున్నది.

(480+8) పుటలు   రెండవ కూర్పు   వెల : రూ. 4-00

నూతన ముద్రణము!   ఇప్పుడే వెలువడినది!

రాజయోగము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వాములవారు

ఇందు ప్రథమభాగము శ్రీ వివేకానందస్వాములవారు న్యూయార్కు పట్టణములో రాజయోగమునుగూర్చి కావించిన వివిధోపన్యాసములు. ద్వితీయ భాగము–రాజయోగమునకు ప్రమాణములయిన పాతంజలయోగసూత్రముల విపుల వివరణము. పాఠకుల కిది రాజయోగదర్పణమే.

(320+8 పుటలు)   ఆఱవ కూర్పు   వెల : రూ. 2-5

అడ్రెసు : మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు–4

సంపాదకులు : శ్రీ చిద్ఘనానందస్వామి, శ్రీ నేలటూరి భక్తవత్సలము.
శ్రీ ఎమ్. బాలసుందరంగారిచే ఫ్రీడమ్ ప్రెస్, (మద్రాసు–21) న ముద్రింపబడి,
శ్రీ బోధస్వరూపానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మైలాపూరు) నుండి ప్రచురింపబడినది.